

Vissa näringspolitiska frågor

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet 50 motionsyrkanden om olika näringspolitiska frågor. I samtliga fall avstyrker utskottet yrkandena. De områden som berörs i betänkandet är bl.a. nya företagsformer, kapitalförsörjning, social ekonomi samt kvinnors, invandrares och ungas företagande. Även inom områdena industriella utvecklingscentrum, oseriösa företag, företagsnedläggningar, design samt auktorisation och certifiering har det väckts motioner som är föremål för utskottets ställningstagande. Därtill behandlas förslag med kopplingar till olika industrisektorer, såsom skogsindustri, betong- och cementindustri, fordonsindustri, försvarsindustri och audiovisuell industri.

Betänkandet innefattar totalt 14 reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Utskottets överväganden	7
Kvinnors företagande	7
Motionerna	7
Vissa kompletterande uppgifter.....	8
Utskottets ställningstagande	9
Invandrades företagande	9
Motionerna	9
Vissa kompletterande uppgifter.....	10
Utskottets ställningstagande	10
Ungas företagande.....	11
Motionerna	11
Vissa kompletterande uppgifter.....	11
Utskottets ställningstagande	12
Nya företagsformer.....	13
Motionen	13
Vissa kompletterande uppgifter.....	13
Utskottets ställningstagande	16
Kapitalförsörjning.....	17
Motionen	17
Vissa kompletterande uppgifter.....	17
Utskottets ställningstagande	18
Social ekonomi	18
Motionerna	19
Vissa kompletterande uppgifter.....	20
Utskottets ställningstagande	21
Industriella utvecklingscentrum.....	22
Motionerna	22
Vissa kompletterande uppgifter.....	22
Utskottets ställningstagande	24
Oseriösa företag.....	24
Motionen	24
Vissa kompletterande uppgifter.....	24
Utskottets ställningstagande	26
Auktorisation och certifiering.....	26
Motionerna	27
Vissa kompletterande uppgifter.....	27
Utskottets ställningstagande	28

Företagsnedläggningar	28
Motionen	29
Vissa kompletterande uppgifter.....	29
Utskottets ställningstagande	29
Skogsindustriella frågor	30
Motionerna	30
Vissa kompletterande uppgifter.....	30
Utskottets ställningstagande	31
Betong- och cementindustrin.....	32
Motionerna	32
Utskottets ställningstagande	33
Fordonsindustrin	33
Motionerna	33
Vissa kompletterande uppgifter.....	33
Utskottets ställningstagande	34
Försvarsindustrin.....	35
Motionerna	35
Vissa kompletterande uppgifter.....	35
Utskottets ställningstagande	37
Audiovisuell industri	37
Motionen	37
Utskottets ställningstagande	38
Design	38
Motionen	38
Vissa kompletterande uppgifter.....	38
Utskottets ställningstagande	38
Reservationer	40
1. Kvinnors företagande (m, fp, kd, c)	40
2. Invandrares företagande (m, fp, kd, c).....	40
3. Ungas företagande (m, fp, kd, c)	41
4. Nya företagsformer (m, fp, kd, c).....	42
5. Kapitalförsörjning (m, fp, kd, c – motiveringen).....	43
6. Social ekonomi (m, fp – motiveringen).....	43
7. Social ekonomi (kd, c)	43
8. Social ekonomi (mp)	44
9. Industriella utvecklingscentrum (m, fp – motiveringen)	45
10. Industriella utvecklingscentrum (kd, c).....	46
11. Företagsnedläggningar (m, fp, kd, c – motiveringen).....	47
12. Skogsindustriella frågor (m, fp, kd, c).....	47
13. Fordonsindustrin (m, fp, kd, c).....	48
14. Försvarsindustrin (m, fp, kd, c – motiveringen).....	49
Bilaga	
Förteckning över behandlade förslag	50

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Kvinnors företagande

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:N232, 2004/05:N290, 2004/05:N291, 2004/05:N343, 2004/05:N393 yrkande 19, 2004/05:N433 och 2004/05:A355 yrkandena 4 och 9.

Reservation 1 (m, fp, kd, c)

2. Invandrares företagande

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Sf360 yrkande 2, 2004/05:N216 och 2004/05:N279.

Reservation 2 (m, fp, kd, c)

3. Ungas företagande

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:N206 och 2004/05:N408 yrkande 1.

Reservation 3 (m, fp, kd, c)

4. Nya företagsformer

Riksdagen avslår motion 2004/05:N398 yrkande 8.

Reservation 4 (m, fp, kd, c)

5. Kapitalförsörjning

Riksdagen avslår motion 2004/05:N426.

Reservation 5 (m, fp, kd, c) – motiv.

6. Social ekonomi

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:N306 yrkandena 1, 6 och 7, 2004/05:N344, 2004/05:N351, 2004/05:N352, 2004/05:N353, 2004/05:N388, 2004/05:N393 yrkande 11, 2004/05:N422, 2004/05:N438 och 2004/05:N448.

Reservation 6 (m, fp) – motiv.

Reservation 7 (kd, c)

Reservation 8 (mp)

7. Industriella utvecklingscentrum

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:N209, 2004/05:N252 och 2004/05:N393 yrkande 26.

Reservation 9 (m, fp) – motiv.

Reservation 10 (kd, c)

8. Oseriösa företag

Riksdagen avslår motion 2004/05:N370.

9. Auktorisation och certifiering

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ub438 yrkande 2, 2004/05:N218 och 2004/05:N316.

10. Företagsnedläggningar

Riksdagen avslår motion 2004/05:N297.

Reservation 11 (m, fp, kd, c) – motiv.

11. Skogsindustriella frågor

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:MJ434 yrkande 41, 2004/05: MJ508 yrkande 23, 2004/05:N313 yrkandena 1 och 2 och 2004/05:N356.

Reservation 12 (m, fp, kd, c)

12. Betong- och cementindustrin

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:N222, 2004/05:N261 och 2004/05: N355 yrkande 2.

13. Fordonsindustrin

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:N314 och 2004/05:N429.

Reservation 13 (m, fp, kd, c)

14. Försvarsindustrin

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:N281 och 2004/05:N284 yrkande 3.

Reservation 14 (m, fp, kd, c) – motiv.

15. Audiovisuell industri

Riksdagen avslår motion 2004/05:N430.

16. Design

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr254 yrkandena 5 och 6.

Stockholm den 17 februari 2005

På näringsutskottets vägnar

Marie Granlund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Marie Granlund (s), Per Bill (m), Ingegerd Saarinen (mp), Nils-Göran Holmqvist (s), Eva Flyborg (fp), Sylvia Lindgren (s), Berit Högman (s), Lennart Beijer (v), Karl Gustav Abramsson (s), Ulla Löfgren (m), Carina Adolfsson Elgestam (s), Åsa Torstensson (c), Lars Johansson (s), Krister Hammarbergh (m), Per Erik Granström (s), Hans Backman (fp) och Lars Lindén (kd).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas 43 motioner från allmänna motionstiden rörande olika näringspolitiska frågor.

Utskottets överväganden

Kvinnors företagande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om kvinnors företagande. Utskottet hänvisar till olika insatser som görs på området. *Jämför reservation 1 (m, fp, kd, c).*

Motionerna

I motion 2004/05:N343 (s) behandlas villkoren för kvinnor som är uppfinnare eller innovatörer. Motionären menar att det är av största vikt att samhället stöder dessa kvinnor, bl.a. med marknadsföring, juridik och telefonrådgivning. Vidare påtalas att det är angeläget att utbilda fler kvinnor till uppfinnarrådgivare för att råda bot på den snedfördelning som råder hos Almi Företagspartner AB.

Att forskning om kvinnors företagande har svårigheter att få anslag från de ordinarie forskningsfinansierade organen anförs det i motion 2004/05:N433 (s). Motionärerna anser att detta är anmärkningsvärt samtidigt som det visar att det fortfarande behövs ett särskilt stöd till denna forskning. I arbetet med att implementera jämställdhetsperspektivet i tillväxtarbetet behövs även särskilda insatser för kvinnor som driver företag eller vill starta företag.

Kvinnors företagande lyfts även fram i motion 2004/05:N232 (m). Motionären menar att den offentliga sektorns monopol på verksamhetsområdena vård, undervisning och omsorg måste avskaffas för att förbättra möjligheten för kvinnors företagande. Vidare påpekas den svårighet sjuksköterskor har att erhålla en F-skattsedel.

För att bryta ny mark för kvinnors företagande krävs det förändringar vad gäller hur lagar och regler är konstruerade, sägs det i Folkpartiets motion 2004/05:A355. Det behövs ett intensivt förnyelsearbete i kommuner och landsting vilka måste öppna sig för nya idéer och lösningar för kvinnors företagande för att ge kvinnor ökad makt över sina liv och för att öka jämställdheten i samhället. Detta är en av de viktigaste jämställdhetsfrågorna. Vidare bör en aktiv opinionsbildning genomföras i näringslivet. De goda exemplen på ett aktivt jämställdhetsarbete som drivs av ett antal företag i Sverige skall lyftas fram och stödjas.

Att kvinnors företagande måste uppmuntras och stödjas framhålls även i Kristdemokraternas motion 2004/05:N393. Då kvinnor i hög utsträckning arbetar inom verksamheter som drivs av den offentliga sektorn måste möjligheten till eget företagande öka genom att en större del av den offentliga verksamheten utförs i annan regi, anser motionärerna.

Olika åtgärder för att öka kvinnors företagande lyfts också fram i motion 2004/05:N290 (v). Motionärerna menar bl.a. att staten måste stödja nätverksbyggande för kvinnor som är företagare. Vidare behöver det rekryteras fler kvinnor som nyföretagsrådgivare, då de flesta i denna grupp i dag är män.

I motion 2004/05:N291 (v) behandlas kvinnor och innovationer. Stiftelsen Innovationscentrum har lagts ned och Almi Företagspartner AB har tagit över verksamheten, vilket enligt motionärerna har lett till att stöd till kvinnors företagande och innovationer har blivit uppsplittrat och mer osynligt. Regeringen måste därför hitta en bättre lösning för att ge stöd till kvinnor som är innovatörer och företagare för att dessa skall ges samma förutsättningar och möjligheter som männen.

Vissa kompletterande uppgifter

Utskottet behandlade motioner rörande kvinnors företagande senast våren 2004 (bet. 2003/04:NU10). I samband med denna hantering redogjorde utskottet utförligt för de insatser som görs för att stödja kvinnors företagande. Samtliga motioner som behandlades avstyrktes av utskottet. Avvikande uppfattningar gavs uttryck för i två reservationer (m, fp, kd; c).

Regeringens arbete med kvinnligt företagande drivs framför allt av Verket för näringslivsutveckling (Nutek). Ett särskilt program för att öka kvinnors och invandras företagande har genomförts under perioden 2002–2004. Stödet för denna verksamhet har förlängts och fr.o.m. år 2005 avsätts årligen 54 miljoner kronor till kvinnors och invandras företagande samt till kooperativt företagande. Enligt regleringsbrevet (regeringsbeslut 2004-12-16) skall 19 miljoner kronor användas för att stödja kvinnors och invandras företagande. För år 2005 har Nutek vidare 26 miljoner kronor att fördela för bidrag till projekt vid lokala och regionala resurscenter för kvinnor samt ytterligare 10 miljoner kronor till basfinansiering av dessa centrum.

Beträffande Almi Företagspartner AB, som berörs i några av motionerna, kan nämnas att bolaget har en särskild ansvarig som har till uppgift att stödja och utveckla insatserna i koncernen till målgruppen kvinnor. Under år 2004 har 26 % av det totala antalet beviljade lån gått till företag som ägs eller leds av kvinnor. Vidare kommer inom kort en ny låneprodukt, Minilån, att lanseras. Maximibeloppet för Minilånet är 50 000 kr och kvinnors, invandras och ungas lånebehov skall särskilt prioriteras. Almi har även utvecklat ett särskilt coachingprogram i affärsutveckling för kvinnor, som genomförts i stora delar av landet.

När det gäller innovationer kan erinras om det uppdrag som Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) nyligen getts av regeringen (regeringsbeslut 2004-12-22) och som innebär att institutet skall sammanställa erfarenheter av befintliga utvärderingar och uppföljningar av stöd till fristående innovatörer och uppfinnare inklusive kunskapsläget vad gäller avkastning av offentligt stöd till uppfinnarverksamhet. I uppdraget ingår att identifiera eventuella hinder för dessa grupper, såväl män som kvinnor, i hela kedjan från idé till kommersialisering. Uppdraget skall redovisas senast den 1 december 2005.

Ett annat uppdrag regeringen (regeringsbeslut 2004-12-22) tilldelat ITPS är att genomföra en förstudie i syfte att belysa hur statistiken över nyföretagande kan vidareutvecklas så att det blir möjligt att särskilja individer i data-underlaget, dvs. nyföretagande bland kvinnor respektive män. Detta uppdrag skall redovisas senast den 31 oktober 2005.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser, vilket även påpekats i tidigare sammanhang, att statens insatser inom det näringspolitiska området för att synliggöra kvinnors företagande och undanröja hinder för kvinnligt entreprenörskap är mycket betydelsefulla. Som påtalas bl.a. i motionerna 2004/05:N291 (v) och 2004/05:N343 (s) är det även angeläget att stödja kvinnor som är uppfinnare och innovatörer. Insatser görs på olika områden för att hantera flera av de problem som tas upp i de här aktuella motionerna, och utskottet vill framhålla vikten av ett fortsatt offensivt arbete för att stödja och underlätta för kvinnors företaganden, från idé till marknadsetablering. Något särskilt tillkännagivande på detta område ser utskottet emellertid inte behov av i nuläget.

När det gäller vad som tas upp i motionerna 2004/05:N232 (m), 2004/05:N393 (kd) och 2004/05:A355 (fp) om kvinnors företagande inom den offentliga sektorn hänvisar utskottet till sitt ställningstagande våren 2004 (bet. 2004/05:NU10) då liknande motionsyrkanden avstyrktes.

Med det anförda avstyrker utskottet samtliga här aktuella motioner i berörda delar.

Invandrares företagande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande invandrares företagande. *Jämför reservation 2 (m, fp, kd, c).*

Motionerna

Regeringen bör se över förutsättningarna för personer med invandrarbakgrund att etablera småföretag, anfördes det i motion 2004/05:N279 (s). För personer med utländsk bakgrund är förutsättningarna ofta annorlunda med språksvårigheter, svårigheter att få kredit samt ett mindre utvecklat kontaktnät. Motionärerna menar att arbetet med att förändra attityder gentemot de grupper som har svårigheter att få krediter måste fördjupas och att regeringen bör arbeta mer med att främja framväxten av regionala kreditgarantiföreningar.

I motion 2004/05:Sf360 (c) begärs ett tillkännagivande om att invandrares företagande bör prioriteras och, i högre utsträckning än vad som görs i dag, beaktas vid näringspolitikens utformning. Motionärerna påpekar bl.a. att flera utredningar visat att företagare med invandrarbakgrund har särskilda svårig-

heter att erhålla finansiering till start och utveckling av företagets verksamhet. Vidare framhålls att de allmänna bristerna i det svenska företagsklimatet såsom höga skatter och en omfattande regelbörda kan ge invandrarföretagare särskilda svårigheter.

Villkoren för företagare med invandrabakgrund tas även upp i motion 2004/05:N216 (c). Motionären framhåller att det är angeläget att stödja de invandrare som önskar att starta eget företag och påpekar att det behövs bl.a. bättre information, på olika språk, om vilka rättigheter och skyldigheter man har som företagare i Sverige. Därtill bör det finnas en servicecentral för alla företagare dit de kan vända sig i alla typer av ärenden.

Vissa kompletterande uppgifter

Våren 2004 hanterade utskottet (bet. 2003/04:NU10) olika motioner rörande invandras företagande. Samtliga då aktuella yrkanden avstyrktes av utskottet, däribland ett som överensstämmer med det i här aktuell motion 2004/05:SF360 (c) om prioriteringar av invandras företagande. En annan uppfattning framfördes i en reservation (m, fp, kd, c).

Som tidigare nämnts skall Nutek, enligt regleringsbrevet för budgetåret 2005 (regeringsbeslut 2004-12-16), använda 19 miljoner kronor för att stödja kvinnors och invandras företagande. Av dessa skall minst 6,5 miljoner kronor användas för bidrag till Insamlingsstiftelsen IFS Rådgivningscentrum – IFS – (tidigare Internationella Företagarföreningen i Sverige), vilken ger rådgivning till personer med utländsk bakgrund som vill starta eller driver företag. IFS finns i dag på 15 platser i landet och rådgivning ges på 28 olika språk.

Utskottets ställningstagande

Det är, enligt utskottets uppfattning, viktigt för samhället att ta till vara den kompetens som personer med utländskt ursprung besitter. Olika åtgärder för att stimulera och underlätta invandras företagande är angelägna och utskottet ser positivt på det arbete Nutek bedriver på området, inte minst när det gäller samverkan med IFS. Utskottet delar den uppfattning som framförs i motion 2004/05:N279 (s) om att de problem som personer med utländsk bakgrund möter rörande bl.a. språket, mindre utvecklade kontaktnät och svårigheter att få krediter måste motverkas. Däremot anser inte utskottet att nämnda motion, eller någon av de övriga här aktuella, bör föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här aktuella motioner i berörda delar.

Ungas företagande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå två motionsyrkanden om ungas företagande. Utskottet hänvisar till det pågående arbetet med ett nationellt entreprenörsprogram. *Jämför reservation 3 (m, fp, kd, c).*

Motionerna

Att det är angeläget att uppmuntra unga människor till entreprenörskap anförs i motion 2004/05:N408 (fp), och ett tillkännagivande därom förordas. Motionärerna menar att människor redan i unga år bör få lära sig mer om entreprenörskap och även prova på eget företagande, varför det är viktigt att skolan kan erbjuda entreprenörskap som en del av undervisningen. Vidare anser de att det är betydelsefullt att stödja olika föreningar och nätverk, som t.ex. Snilleblixarna, för att göra unga människor mer positiva till eget företagande.

Riksdagen bör enligt vad som anförs i motion 2004/05:N206 (c) ge regeringen i uppdrag att stärka verksamheterna kring entreprenörskap för unga. Motionären erinrar om att det i dag finns flera olika projekt kring ungt företagande – däribland Startcentrum, Snilleblixarna och Open For Business – och att dessa har betytt mycket. Det saknas emellertid ett samlat grepp kring de olika projekten och det finns en ständig oro kring finansieringen av dessa, vilket gör att de inte kan satsa långsiktigt.

Vissa kompletterande uppgifter

På uppdrag av regeringen framlade Nutek i augusti 2004 förslag om ett utökat nationellt entreprenörsprogram. Förslaget omfattade fem delprogram: Entreprenörskap på grundskole- och gymnasienivå, Entreprenörskap på universitets- och högskolenivå, Kunskapsutveckling hos företagsrådgivare och näringslivsutvecklare, Regionala entreprenörskapsprogram och Underlätta tillståndshandlingen på lokal/regional nivå.

I december 2004 beslutade regeringen (regeringsbeslut 2004-12-09) om ett treårigt nationellt program för att öka intresset för entreprenörskap bland ungdomar. Beslutet innebar att Nutek gavs i uppdrag att genomföra programmet under perioden 2005–2007 och under första året avsätts 45 miljoner kronor för verksamheten. Programmet riktar sig framför allt till elever och studenter i grund- och gymnasieskolan och i högskolan. De skall få råd och utbildning i frågor kring entreprenörskap och ges möjlighet att prova på företagande på olika sätt. Programmet skall även bidra till ökad kompetens om entreprenörskap hos studie- och yrkesvägledare. Därtill ingår en satsning på företagsrådgivare. Enligt regeringsbeslutet omfattar programmet metodutveckling och pilotprojekt samt insatser för kompetensutveckling av företagsrådgivare. Vidare skall Nutek initiera pilotprogram för fördjupad samverkan mellan skola och näringsliv med fokus på småföretag inom industri-, bygg-,

handels- och tjänstenäringarna och de yrkesutbildningar inom gymnasieskolan som har en inriktning mot dessa sektorer. Det konstateras i beslutet att flera aktörer i dag genomför aktiviteter runt om i landet för att främja entreprenörskap. Programmet skall enligt regeringen förstärka befintliga satsningar samt bidra till ökad samverkan och samordning av olika insatser och aktörer för att säkerställa att erfarenheter fångas upp och att goda exempel tillvaratas och sprids. Innan aktiviteterna inleds skall Nutek inom kort (senast den 28 februari) inkomma med en projektplan till regeringen för år 2005.

Enligt uppgift från Nutek pågår arbetet med att ta fram en projektplan. Av de ursprungliga fem delprogrammen avser verket att framför allt satsa på de två förstnämnda, men också på vissa delar inom delprogram 3. Även delprogram 4 kommer att genomföras, men finansieras via Nuteks anslag för regional utveckling. Delprogram 5 utgår däremot. Nuteks intention är att genomföra programmet i nära samarbete med viktiga aktörer på området.

Det finns en rad aktörer som arbetar för att främja entreprenörskap och företagande bland unga, däribland kan följande nämnas: Ung Företagsamhet, som är en rikstäckande organisation med 24 regionala föreningar och ett förbundskansli med säte i Stockholm; Open for Business, som finns på sex platser i Sverige, vänder sig till ungdomar och hjälper till med idéutveckling och tankar kring framtiden för unga entreprenörer; Snilleblixtarna, vilka i första hand riktar sig till barn i lågstadietiden, arbetar med att stimulera barns kreativitet, initiativförmåga och självtillit genom att barnen självständigt får lösa ett problem som de stött på i sin vardag; Drivhuset finns på nio studieorter i Sverige och arbetar med att främja kreativitet och därigenom stimulera till entreprenörskap hos studenter. Även Nuteks pilotprojekt Kom-Tek, Kommunal entreprenörs- och tekniskola, som bedriver sin verksamhet i projektform, kan nämnas i detta sammanhang.

Våren 2001 beslutade riksdagen (bet. 2000/01:UbU14) att kvalificerad yrkesutbildning (KY) skall vara en reguljär eftergymnasial utbildningsform i det svenska utbildningssystemet. I och med beslutet avslutades den försöksverksamhet som pågått sedan år 1996.

Avslutningsvis kan erinras om att utbildningsutskottet hösten 2004 avstyrkte (bet. 2003/04:UbU13) motionsyrkanden rörande inrättande av entreprenörutbildningar. I detta sammanhang framhöll utbildningsutskottet bl.a. att inrättandet av inriktningar inom de nationella programmen är en fråga för regeringen eller för styrelsen för en utbildning och inte för riksdagen. Andra uppfattningar gavs uttryck för i reservationer (fp; kd).

Utskottets ställningstagande

Det är angeläget att väcka ungdomars intresse och nyfikenhet för entreprenörskap och företagande. Även olika insatser för att öka ungdomars kunskaper på detta område är viktiga. Skolan har här en betydelsefull roll att fylla. Entreprenörskap bör ha en självklar plats i undervisningen och samspelet mellan skola och företag bör utvecklas. Som redogjorts för i det tidigare finns det

också många olika aktörer som gör betydelsefulla insatser. Dessa har en viktig roll för att främja entreprenörskap och företagande bland unga.

I budgetpropositionen för år 2005 (utg.omr. 24 s. 27) redogjorde regeringen för sin avsikt att ge Nutek i uppdrag att genomföra ett nationellt entreprenörskapsprogram i huvudsak inriktat på grund- och gymnasieskola samt högskolor och universitet. Inriktningen på insatserna har i det föregående återgetts och utskottet är positivt till detta arbete. Enligt utskottets uppfattning svarar programmet mot flera av de anspråk som lyfts fram i motionerna 2004/05:N206 (c) och 2004/05:N408 (fp), och de avstyrks.

Nya företagsformer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå ett motionsyrkande om att främja nya företagsformer. Utskottet hänvisar till vidtagna åtgärder och pågående arbete. *Jämför reservation 4 (m, fp, kd, c).*

Motionen

I Centerpartiets motion 2004/05:N398 framhålls att nya företagsformer som bejakar entreprenörer bör prövas. Motionärerna föreslår därför ett tillkännagivande med innebörden att regeringen bör uppdra åt berörda myndigheter och departement att inta ett öppet förhållningssätt mot nya företagsformer. I motionen exemplifieras detta med Bolagsbolaget i Värmland, vars affärsidé är att erbjuda småföretagare F-skattsedel registrerat via Bolagsbolaget och ge småföretagarna stöd med regler och administration. Arbetslöshetskassorna klassar dock Bolagsbolagets brukare som egenföretagare, och motionärerna menar att myndigheterna bör sluta diskriminera Bolagsbolagets brukare.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare beredning under mandatperioden

När det gäller Bolagsbolaget AB, som berörs i motionen, kan erinras om att ett enigt utskott våren 2003 (bet. 2002/03:NU7 s. 53) avstyrkte motionsyrkanden om Bolagsbolaget AB och dess verksamhet med hänvisning till då pågående rättsprocess.

Om Bolagsbolaget AB

Bolagsbolaget AB bildades år 1999 för att underlätta administrationen för personer som vill driva sin egen affärsidé som anställd. Eventuella överskott går tillbaka in i verksamheten.

Bolagsbolagets affärsidé är att ge en juridisk plattform för dem som söker och finner egna uppdrag på den öppna marknaden. Avsikten är att personer

skall ha frihet att utveckla sin verksamhet på egna villkor under anställningsliknande förhållanden. Brukaren "hyr" sin arbetsgivare. Bolagsbolaget hade under år 2004 totalt 240 registrerade brukare, varav 50 aktiva.

Individen ingår ett avtal, ett s.k. inställningsavtal, med Bolagsbolaget som i praktiken innebär att han eller hon anställs som bolagsbrukare under den period uppdraget avser. Bolagsbolaget sköter under anställningstiden fakturering och administration. Bolagsbrukaren lämnar ett underlag för debitering varpå bolaget skickar en faktura till kunden, betalar in skatt och sociala avgifter och för över det resterande beloppet till individens konto. När uppdraget är slutfört upphör anställningen och Bolagsbolaget utfärdar ett arbetsgivarintyg.

Skattemyndigheten i Värmlands län beslutade i februari 2001 att återkalla Bolagsbolagets F-skattsedel. Skälet var bl.a. att bolagets redovisningsrutiner stred mot bestämmelserna i bokföringslagen. Enligt skattemyndigheten sammanhängde detta bl.a. med bolagets verksamhetsidé. Skattemyndigheten menade också att bolaget missbrukat sin F-skattsedel genom att gå in som betalningsmottagare i stället för den person som hade utfört arbetet. Detta ansågs strida mot bestämmelserna i skattebetalningslagen. Beslutet överklagades till länsrätten som i en dom i februari 2003 gick på skattemyndighetens linje. Länsrättens beslut har sedermera överklagats till kammarrätten. Kammarrätten beslutade i enlighet med Bolagsbolagets linje och avskrev målet i mars 2004.

Bolagsbolaget har även uppgett att de har problem med att de brukare som anställs behandlas olika av olika arbetslöshetskassor. Enligt bolagets VD Anne Hellestad Petersson är förhoppningen dock att man inom en snar framtid kommer att få till stånd ett möte med bl.a. Arbetsmarknadsstyrelsen och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkring för att lösa de problem som föreligger.

Projektet om nya företags- och anställningsformer

Inom Näringsdepartementet inleddes i februari 2001 ett arbete med uppdrag att kartlägga utvecklingen av nya former för företagande och anställningsformer i gränssnittet mellan egenföretagande och anställning och att redovisa drivkrafterna bakom utvecklingen. I uppdraget ingick även att beskriva de hinder som kan finnas för individer att gå över från att vara anställd till att vara företagare. En del i uppdraget har vidare varit att belysa skillnader i befintliga regelsystem vad avser företagare respektive anställda, särskilt när det gäller de sociala trygghetssystemen, samt de eventuella problem som dessa skillnader medför. Uppdraget har även omfattat frågor som gäller familjehemsföräldrar och anställda i bemanningsföretag.

I maj 2003 presenterades slutsatserna i departementspromemorian Företags- och anställningsformer i förändring (Ds 2003:27). I rapporten redogörs för hur företagsstrukturen förändrats i Sverige under det senaste decenniet. Den genomsnittliga företagsstorleken har minskat och det totala antalet företag har ökat. Antalet personer som kombinerar anställning och företagande uppgick år 2000 till 81 000 (exkl. jordbruk, skogsbruk och fiske). De flesta,

80 %, har anställningen som huvudsyssla och företagandet som bisyssla. Vidare redovisas en problembeskrivning i rapporten rörande arbetslöshetsförsäkringen, sjukförsäkringen och F-skattsedel för företagare. När det gäller *arbetslöshetsförsäkringen* sägs det i rapporten att såväl arbetslöshetskassor som organisationer framfört att reglerna för företagare i arbetslöshetsförsäkringen inte är tillräckligt utvecklade eller att de ger utrymme för olika tolkningsmöjligheter. Gränsdragningsproblemen är störst när det gäller gruppen uppdragstagare, dvs. en som åtar sig uppdrag för en eller flera uppdragsgivares räkning utan att det föreligger något anställningsförhållande. Tillämpningsproblemen när det gäller kooperativ verksamhet har dock minskat på senare år. Beträffande *sjukförsäkringen* konstateras att reglerna inom sjukförsäkringen skiljer sig åt beroende på om företagaren har enskild firma/handelsbolag eller ett aktiebolag. Vidare känner många företagare inte till att den sjukpenningsgrundande inkomsten (SGI) för egenföretagare baseras på nettointäkten i firman, medan SGI för den som driver verksamhet i aktiebolagsform bestäms av den lön som tas ut ur bolaget. I sjukförsäkringen finns också gränsdragningsproblem när det gäller uppdragstagare. Vad gäller *F-skattsedel för företagare* konstateras i rapporten att det generellt inte upplevs som svårt att få F-skattsedel. För den som inledningsvis bara har en uppdragsgivare kan dock uppstå problem, sägs det i rapporten. När det gäller frågan om det behövs en ny kategori – mellan anställda och företagare – nämns bl.a. att nya gränsdragningsproblem sannolikt skulle uppstå vid införandet av en sådan kategori.

Företagare och arbetslöshetsförsäkringen

Våren 2004 gav riksdagen (bet. 2003/04:AU6) genom ett tillkännagivande regeringen i uppdrag att se över företagares ekonomiska situation vid arbetslöshet. Utredningen skall undersöka om det skall vara möjligt för företagare att vara deltidsarbetslösa. Den skall se över reglerna för dem som verkar inom kooperativa, ekonomiska och ideella föreningar. Nivån på ersättningen för företagare bör också ses över, enligt vad riksdagen uttalade.

Enligt de uppgifter som inhämtats bereds kommittédirektiv avseende bl.a. regler vid arbetslöshet och sjukdom för närvarande inom Regeringskansliet, något som även näringsminister Thomas Östros nyligen hänvisat till i en interpellationsdebatt (se nedan). Vidare kan nämnas att arbetsmarknadsutskottet under våren 2005 kommer att hantera olika motioner från allmänna motionstiden rörande företagare och arbetslöshetsersättningen.

Företagare och sjukförsäkringen

I september 2004 beslutade regeringen att genomföra en översyn av socialförsäkringarna (dir. 2004:129). Den särskilde utredaren (generaldirektör Anna Hedborg) skall göra en genomgripande analys av socialförsäkringarna i ett brett perspektiv. Enligt direktiven skall, som ett led i strävan efter att främja företagandet och att eftersträva en ökad balans i försäkringsvillkoren mellan anställda och företagare, särskilt fokus ägnas trygghetssystemen för egenföre-

tagare i syfte att försäkringsvillkoren skall bli tydligare, enklare och mer förutsägbara. Huvudsyftet med utredningen är att ta fram underlag och genomgripande analysera nuvarande försäkringar, deras effekter, svagheter och förtjänster, och vilka krav som kommer att ställas på framtidens socialförsäkringar. I ett andra steg kommer utredningens betänkande att utgöra underlag för en parlamentarisk utredning. Uppdraget skall redovisas senast den 1 november 2006.

Företagare och F-skattsedel

När det gäller F-skattsedel kan nämnas att riksdagen (bet. 2003/04:SkU25) avslog olika motionsyrkanden på området våren 2004, bl.a. om att det måste bli lättare att skaffa F-skattsedel. Skatteutskottet betecknade i sitt ställningstagande motionärernas beskrivning av svårigheterna att erhålla F-skattsedel som kraftigt överdrivna. Vidare hänvisade skatteutskottet till det uppdrag Skatteverket fått i regleringsbrevet för år 2004 rörande bl.a. en belysning om det finns regionala skillnader i kontrollen. Avvikande uppfattningar framfördes i två reservationer (m, fp, kd; c)

Interpellationsdebatt om företagares trygghet

Näringsminister Thomas Östros besvarade i januari 2005 en interpellation (ip. 2004/05:265) av Ann-Marie Pålsson (m) om vilka initiativ denne var beredd att ta för att också en enskild företagare skall kunna erbjudas motsvarande trygghet som de anställda. I sitt anförande redogjorde näringsministern för att departementet i (här tidigare nämnda) projektet om företags- och anställningsformer i förändring belyst skillnader i befintliga regelsystem mellan företagare och anställda när det gäller de sociala trygghetssystemen samt problem som dessa skillnader kan medföra. Vidare erinrade han om att riksdagen begärt en parlamentarisk utredning om företagares ekonomiska situation vid arbetslöshet och meddelade att kommittédirektiv avseende bl.a. regler vid arbetslöshet och sjukdom för närvarande bereds inom Regeringskansliet.

Aktiebolag med begränsad vinstutdelning

I februari 2002 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredare (ordföranden i Arbetsdomstolen Carina Gunnarsson) med uppdrag att utreda frågor om ett nytt slag av aktiebolag för icke vinstutdelande verksamhet. Utredaren presenterade i november 2003 ett betänkande om aktiebolag med begränsad vinstutdelning (SOU 2003:98). I enlighet med vad som angetts i direktiven har utredningen utarbetat förslag till två modeller av aktiebolag med vinstutdelningsbegränsning. Betänkandet är remissbehandlat och frågan bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har en i grunden positiv inställning till nytänkande som kan stimulera framväxten av nya företag och arbetstillfällen. Det gäller inte minst såd-

ana initiativ som innebär att människors kreativitet på lokal och regional nivå tas till vara. Det sagda innebär bl.a. att utskottet, i likhet med vad som anförs i motion 2004/05:N398 (c), anser att ett öppet förhållningssätt gentemot nya företagsformer bör råda. Något särskilt uttalande från riksdagen för att klargöra denna ståndpunkt anser utskottet emellertid inte erforderligt.

I detta sammanhang vill utskottet även framhålla att det anser att offentliga regelsystem skall vara enkla att förstå och använda för företagarna, både för företagare i allmänhet och för dem som verkar i gränssnittet mellan att vara företagare och anställd. Regeringen har, som ovan redovisats, låtit genomföra en kartläggning av nya former för företagande och anställningsformer i gränssnittet mellan egenföretagare och anställd. I rapporten ges problembeskrivningar när det gäller bl.a. arbetslöshetsförsäkringen, sjukförsäkringen och F-skattsedel. Våren 2004 efterlyste riksdagen en parlamentarisk utredning om företagares ekonomiska situation vid arbetslöshet. Enligt den information som utskottet låtit inhämta bereds för närvarande kommittédirektiv avseende bl.a. regler vid arbetslöshet och sjukdom inom Regeringskansliet.

Med hänvisning till det ovan sagda avstyrks här aktuell motion i berörd del.

Kapitalförsörjning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med hänvisning till de åtgärder som vidtagits avslå en motion rörande kapitalförsörjning. *Jämför reservation 5 (m, fp, kd, c).*

Motionen

I motion 2004/05:N426 (s) anförs att företagare inom det kooperativa området har ett stort behov av enkla regler för sitt företagande. Därtill konstateras att det kan vara svårt att hitta investerings- eller riskkapital för att kunna starta företag. Enligt motionärerna är det därför angeläget att stimulera till ett ökat företagande och entreprenörskap även om lokala investerare har liten tilltro till investeringar i det berörda området.

Vissa kompletterande uppgifter

Våren 2004 avstyrkte utskottet (bet. 2003/04:NU10) två likalydande motionsyrkanden som det här aktuella. Även reservanterna (m, fp, kd, c) avstyrkte dessa yrkanden.

När det gäller kapitalförsörjning bör erinras om de beslut riksdagen fattade hösten 2004 (prop. 2004/05:1 utg.omr. 24, bet. 2004/05:NU1) rörande innovationsfrämjande åtgärder. Riksdagen bemyndigade då regeringen att vidta de åtgärder som behövs för bildandet av och verksamheten i ett holdingbolag för

innovationsfrämjande åtgärder. Holdingbolaget skall bildas gemensamt av de sju stiftelserna för samverkan universitet/högskola och näringsliv (teknikbrostiftelserna), Stiftelsen Industrifonden och staten. Vidare skall Vinnova förmedla sin inkubatorfinansiering via holdingbolaget. Enligt vad som angavs i propositionen beräknas den nya koncernen med befintliga medel kunna finansiera såddlån m.m. med omkring 1,8 miljarder kronor under en tioårsperiod. Koncernens finansiering skall syfta till att hjälpa företag att nå lönsamhet. Samtidigt kommer verksamheten att inriktas på projekt som befinner sig i mycket tidiga utvecklingsskeden. Därtill gavs ett bemyndigande till regeringen rörande finansieringen av Almi Företagspartner AB:s innovationslån innefattande ett årligt statligt tillskott. Utskottet framhöll i sitt ställningstagande att de båda förslagen innebär att förutsättningarna avseende såddfinansieringen kommer att förbättras. Avvikande uppfattningar gavs uttryck för i två reservationer (m, fp, c; kd).

När det gäller regionala riskkapitalinsatser kan även framhållas att riksdagen hösten 2004 godkände (prop. 2004/05:1 utg.omr. 19, bet. 2004/05:NU2) att anslaget Allmänna regionalpolitiska åtgärder (33:1) och Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000–2006 (33:5), inom ramen för EG:s strukturfondsprogram, får användas till pilotprojekt i form av finansiering av särskilda regionala riskkapitalinsatser i vissa program, genom vilka staten direkt eller indirekt tillskjuter ägarkapital i form av aktier eller motsvarande i enskilda företag. Vidare aviserade regeringen i budgetpropositionen för år 2005 att vissa regionalt beslutade företagsstöd skall avvecklas fr.o.m. juli 2005. Som en kompletterande åtgärd skall Almi erbjuda lån med större risktagande i stödområde B.

Utskottets ställningstagande

Som berörs i motion 2004/05:N426 (s) kan det vara svårt att hitta riskvilligt kapital på den öppna riskkapitalmarknaden för projekt i tidiga skeden. Statliga insatser på området är därför motiverat. Riksdagen har nyligen bemyndigat regeringen, som tidigare redovisats, att vidta olika åtgärder i syfte att främja innovationer. Enligt utskottets uppfattning innebär de åtgärder som vidtas att förutsättningarna avseende såddfinansiering blir bättre än de skulle varit utan dessa åtgärder. Något initiativ från riksdagens sida med anledning av motionen ser utskottet inte behövligt.

Med hänvisning till det anförda avstyrks motion 2004/05:N426 (s).

Social ekonomi

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om social ekonomi. Utskottet hänvisar till vad det i tidigare sammanhang anfört rörande social

ekonomi och framhåller att det inte ändrat uppfattning i frågan.
Jämför reservationerna 6 (m, fp), 7 (kd, c) och 8 (mp).

Motionerna

Ett tillkännagivande med innebörden att det behövs en nationell handlingsplan för socialt företagande föreslås i motion 2004/05:N352 (s). Motionärerna menar att en sådan handlingsplan kan förbättra möjligheterna att på lokal och regional nivå utveckla fler sociala företag och därmed öka antalet arbetstillfällen.

Även i motion 2004/05:N353 (s) föreslås ett tillkännagivande med syftet att främja sociala företag. Motionärerna framhåller bl.a. att erfarenheterna som finns kring sociala företag bättre skall integreras och tas till vara inom ramen för de resurser som finns inom arbetsmarknadspolitiken.

Möjligheterna för sociala innovationer tas upp i motion 2004/05:N388 (s). Motionärerna menar att utvecklingen av det sociala kapitalet hamnar i skymundan i den svenska innovationspolitiken. De anser därför att det är nödvändigt med en nydanande innovationspolitik som kan finansiera insatser för att skapa samhällsgemenskap och stödja goda sociala miljöer för individen och som syftar till att lösa samhällsproblemen på ett nytt sätt. Om detta föreslås ett tillkännagivande.

De lokala kooperativa utvecklingscentrumens (LKU) roll för stödet till lokal och regional utveckling samt den sociala ekonomins företagande tas upp i motion 2004/05:N422 (s) och i den likalydande motionen 2004/05:N438 (s). Det konstateras i de bägge motionerna att regeringen har aviserat ett sänkt anslag till kooperativ utveckling inom näringspolitiken. Motionärerna anser emellertid att det krävs en långsiktig statlig finansieringslösning av stödet till kooperativ utveckling som, utöver näringspolitik, även inbegriper arbetsmarknadspolitik och regional utvecklingspolitik.

Nya entreprenörsformer kan vara ett av sätten att öka tillväxten i samhället, anför det i motion 2004/05:N448 (s). Kooperativa företag är ett exempel på en entreprenörsform som ger stora möjligheter till inflytande över den egna arbetssituationen och därmed stor arbetstillfredsställelse. Motionärerna menar att det är viktigt att forskning och kunskapspridning kring det demokratiska entreprenörskapet främjas.

I motion 2004/05:N393 (kd) påtalas att Kristdemokraterna är positiva till att lokala kooperativa utvecklingscentrum sedan år 2002 har i uppdrag att stödja även andra former av företagande än små kooperativa företag inom den sociala ekonomin. Regeringen bör dock utreda hur dessa LKU långsiktigt kan bli en del av närings-, arbetsmarknads- och regionalpolitiken, anser motionärerna.

Den sociala ekonomin står även i fokus i motion 2004/05:N306 (c), vari flera olika tillkännagivanden förordas. Ett tillkännagivande som föreslås gäller att det kommunala självstyret är en viktig förutsättning för att den sociala ekonomin skall kunna utvecklas. Motionärerna menar att regeringen

genom att återkommande ställa sig över det kommunala självstyret har motarbetat den sociala ekonomins utvecklingsmöjligheter inom flera verksamhetsområden. Vidare föreslås ett riksdagsuttalande om att den officiella statistiken inom områdena socialt kapital och social ekonomi bör utvecklas. Därtill föreslås även ett uttalande av riksdagen med anledning av att regeringen meddelat sin avsikt att låta en särskild utredare göra en översyn av den statliga folkrörelsepolitiken och de olika insatser som görs riktade mot föreningslivet och den sociala ekonomin. Motionärerna anser att den aviserade utredningen bör få i uppgift att göra en uppföljning av dels de förslag som arbetsgruppen om den sociala ekonomin och dess utveckling presenterade i en rapport år 1999, dels vad som hänt i Sverige efter den 7:e europeiska konferensen om social ekonomi som hölls i Gävle år 2001.

I motion 2004/05:N344 (mp) föreslås att en utredning tillsätts för att belysa möjligheten att inrätta ett kunskapscentrum för socialt företagande. Som lämpliga institutioner för ett sådant kunskapscentrum nämns Arbetslivsinstitutet i Östersund och Institutet för arbetsvetenskap vid Göteborgs universitet.

Även i motion 2004/05:N351 (mp) föreslås tillsättandet av en utredning. Motionärerna anser att en sektorsövergripande utredning bör tillsättas med uppgift att kartlägga och visa hur den sociala ekonomin kan vara en tillgång för tillväxt och välfärd.

Vissa kompletterande uppgifter

När utskottet våren 2004 behandlade ett flertal yrkanden om social ekonomi (bet. 2003/04:NU10) framhöll utskottet att det vid flera tidigare tillfällen uttalat sig positivt om den sociala ekonomins förtjänster. Samtliga motionsyrkanden avstyrktes samtidigt av utskottet. Andra uppfattningar framfördes i reservationer (m, fp; kd, c; mp).

Med anledning av vad som sägs i motion 2004/05:N306 (c) om uppföljning kan nämnas att regeringen i november 1997 beslutade att tillsätta en arbetsgrupp om den sociala ekonomin och dess utveckling, med uppgift att kartlägga villkoren för den sociala ekonomin och belysa dess betydelse i sammanhanget. I rapporten Social ekonomi – en tredje sektor för välfärd, demokrati och tillväxt?, som arbetsgruppen presenterade år 1999, ges en beskrivning av verksamheter som bedrivs i föreningar, kooperativ, allmännyttiga stiftelser och liknande sammanslutningar och deras betydelse för det svenska samhället liksom en kartläggning av villkoren för verksamheterna. Arbetsgruppen lämnade även olika förslag. Enligt arbetsgruppen borde ett antal frågeställningar kring den sociala ekonomins villkor bli föremål för djupare analys och principiell diskussion. Vidare föreslog arbetsgruppen olika initiativ som skulle tas i syfte att förbättra villkoren för den sociala ekonomin och dess utveckling.

Vidare kan tilläggas att den 7:e europeiska konferensen om social ekonomi hölls i Gävle i juni 2001. Konferensens program syftade till att synliggöra och understödja den sociala ekonomins positiva krafter i arbetet med europeiska framtidsfrågor. Ett mål med konferensen var att den skulle utmynna i slutsat-

ser, som förhoppningsvis stärker den sociala ekonomins möjligheter att spela en betydelsefull roll i framtiden. Ett annat mål var att ge inspiration och stöd för att starta och utveckla fler aktiviteter inom området social ekonomi i kandidatländerna.

Nutek har regeringens uppdrag att främja en utveckling av företagandet inom den sociala ekonomin. Av Nuteks regleringsbrev för år 2005 framgår att myndigheten bör använda 35 miljoner kronor för att främja kooperativt företagande och att stöd till främjande av kooperativt företagande skall ske i enlighet med förordningen (2001:1994) om statsbidrag till kooperativ utveckling m.m. För år 2005 har Nutek beslutat att anvisa 25 miljoner kronor till 25 LKU vid vilka ett drygt femtiotal kooperativa rådgivare verkar. Övriga medel kommer att användas till ett regionalt och lokalt utvecklingsprojekt, kompetensutveckling av personalen vid LKU, lokalekonomiska finansieringsinitiativ, attitydförändrande projekt riktade till ungdomar, socialt företagande samt Nuteks eget främjandearbete.

Därtill kan erinras om att Nutek, enligt regleringsbrevet för år 2005 (regeringsbeslut 2004-12-16), har fått i uppdrag att utreda hur medfinansieringskravet påverkar verksamheten vid LKU och att redovisa hur verksamheten kan utvecklas och stärkas inom ramen för nuvarande stödsystem. Nutek bör särskilt undersöka hur LKU kan främja att kooperativ verksamhet i ökad utsträckning bidrar till etablering av lokala nätverk till stöd för nyföretagande och tillväxt i befintliga småföretag. De delar av uppdraget som föranleder förändring i förordning skall redovisas senast den 14 mars 2005. Övriga delar skall redovisas senast den 31 maj 2005.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har under de senaste åren återkommande behandlat olika frågor rörande social ekonomi och har vid dessa tillfällen på olika sätt framhållit sin positiva inställning till de verksamheter som omfattas av begreppet. På denna punkt har utskottet inte ändrat uppfattning. Samtidigt kan konstateras att flera av de motionsyrkanden som utskottet här har att ta ställning till är identiska eller i hög grad överensstämmande med sådana som utskottet behandlade under det föregående riksmötet. Med anledning därav avstår utskottet från att i detalj gå in på varje enskild fråga, utan hänvisar i detta sammanhang till vad som anfördes våren 2004 i utskottets betänkande om vissa näringspolitiska frågor (bet. 2003/04:NU10).

Utskottet vill emellertid, när det gäller några av de här aktuella yrkandena, göra några förtydliganden. När det gäller vad som tas upp i motionerna 2004/05:N393 (kd), 2004/05:N422 (s) och 2004/05:N438 (s) om LKU och nivån på det stöd som lämnas, vill utskottet erinra om att stödet för år 2005 är oförändrat 35 miljoner kronor, varav 25 miljoner kronor avser grundbidrag till LKU. Som i det föregående redogjorts för har Nutek även fått i uppdrag att utreda hur medfinansieringskravet påverkar verksamheten vid LKU och att redovisa hur verksamheten kan stärkas inom ramen för nuvarande stödsystem.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här aktuella motioner i berörda delar.

Industriella utvecklingscentrum

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden om industriella utvecklingscentrum. Utskottet hänvisar till de förändringar som genomförts beträffande stöd till produktutveckling i små företag. *Jämför reservationerna 9 (m, fp) och 10 (kd, c).*

Motionerna

I Kristdemokraternas partimotion 2004/05:N393 begärs ett tillkännagivande om industriella utvecklingscentrum (IUC). Motionärerna framhåller det arbete som de industriella utvecklingscentrumen gör och anser att det s.k. UPA-uppdraget (uppsökande verksamhet, produktutveckling och avknoppning) skall vara kvar. Vidare menar motionärerna att rollerna behöver renodlas och att anslaget för UPA-uppdraget och IUC-bolagen skall synliggöras i budgeten.

Ekonomiskt långsiktiga spelregler för de industriella utvecklingscentrumen efterlyses i motion 2004/05:N209 (c). De korta projekttiderna och den ekonomiska situationen gör det svårt att planera långsiktigt, menar motionären, och framhåller att de industriella utvecklingscentrumen är en viktig grundsten för regional utveckling och för att säkerställa tillväxten i landet.

Även i motion 2004/05:N252 (c) berörs de industriella utvecklingscentrumen. Motionären förordar ett tillkännagivande till regeringen om en långsiktig och utvecklad satsning på IUC-nätverken genom långsiktiga avtal om att genomföra uppdraget med utvecklings-, produktutvecklings- och avknoppningsprojekt inom ramen för anslaget för näringslivsutveckling m.m.

Vissa kompletterande uppgifter

Utskottet har vid återkommande tillfällen under de senaste åren behandlat motionsyrkanden om satsningar på industriella utvecklingscentrum. Våren 2004 avstyrkte utskottet (bet. 2003/04:NU10) ett yrkande om att UPA-uppdraget skulle utvecklas och att anslag till IUC-bolagen skulle synliggöras i statsbudgeten. En annan uppfattning än utskottsmajoritetens framfördes i en reservation (kd).

Genomförandet av det s.k. UPA-uppdraget har sedan år 1997 åvilat IUC-bolagen. Initialt var stödet begränsat till en treårig försöksverksamhet men har kommit att förlängas i omgångar t.o.m. utgången av år 2004. Från och med år 2005 satsas inga statliga medel på UPA-uppdraget. De återbetalningar som

IUC-bolagen erhåller går i enlighet med vad som tidigare avtalats tillbaka till bolagen för nya insatser.

Under år 2005 satsas i stället medel på produktutvecklande insatser i små företag genom ett särskilt program. Regeringen har uppdragit (regeringsbeslut 2004-10-21) åt Nutek att främja produktutveckling i små företag genom att inbjuda aktörer att inkomma med projektförslag (s.k. callförfarande). Med produktutveckling avses förloppet att utveckla en ny produkt eller tjänst.

Totalt satsas 60 miljoner kronor på programmet Produktutveckling i små företag under år 2005. Medlen skall finansiera konkreta insatser för utveckling av varor och tjänster i små företag. Samtidigt skall medlen bidra till att utveckla en regional stödstruktur. Stöd kan ges till enskilda företag och företagsnätverk samt partnerskapens administration. Företagen och företagsnätverken avgör själva vem de vill köpa insatsen från. De som kan söka för ett partnerskap är näringslivsnära aktörer som arbetar med produktutveckling såsom Almi, IUC och teknikbrostiftelserna, intresse- och branschorganisationer, industriforskningsinstitut, högskolor och universitet, länsstyrelser och självstyrelseorgan samt kommuner och kommunala samverkansorgan.

Exempel på insatser hos företag som kan finansieras är konsultinsatser, utbildningsinsatser, investeringar av t.ex. prototyper, provmätningar och marknadsundersökningar. Företagen skall själva stå för minst 50 % av kostnaden. För partnerskapen ges inte stöd till ordinarie verksamhet eller uppsökande verksamhet i företag i syfte att identifiera eller utveckla produkter.

Ansökan om att delta i programmet sker i flera steg. I februari 2005 skall en projektskiss vara Nutek till handa, därefter kommer Nutek att välja ut dem som erbjuds gå vidare med att utveckla en fullständig ansökan. För detta kan den sökande rekvirera 50 000 kr. En fullständig ansökan skall vara Nutek till handa i slutet av mars, och Nutek skall fatta beslut om vilka partnerskap som skall erhålla finansiellt stöd senast i mitten av april. Företagen som vill medverka skall kontakta något av de partnerskap Nutek beslutat att samarbeta med. Samtliga beslut om finansiellt stöd till produktutvecklingsinsatser i företag skall vara fattade av Nutek senast den 9 december 2005, och insatserna skall vara genomförda senast i november 2006.

I januari 2005 besvarade näringsminister Thomas Östros en interpellation (ip. 2004/05:266) av Kerstin Lundgren (c) om fortsatt satsning på utvecklings- och etableringsprojekt inom IUC-nätverket. Interpellationen gällde dels hur näringsministern avser att stimulera till utveckling och nya jobb via IUC under år 2005, dels vilka åtgärder denne var beredd att medverka till för att IUC-nätverket skall få ett mer långsiktigt avtal och därmed en långsiktighet i sin verksamhet. I sitt anförande påpekade statsrådet att statens tidigare avtal med IUC inte förnyats i och med att regeringen frångått UPA-uppdraget och valt att satsa de begränsade resurser som står till förfogande på produktutveckling. Att verka för ett långsiktigt avtal med IUC om UPA-uppdraget har inte tidigare varit regeringens ambition och är inte heller nu aktuellt. Vidare anförde näringsministern att han var säker på att de goda erfarenheter och den goda kompetens som finns inom IUC-nätverket kommer att ge IUC väldigt

bra förutsättningar att delta i callförfarandet. Näringsministern redogjorde även i början av februari 2005 för regeringens syn rörande UPA-uppdraget och IUC-bolagen med anledning av en fråga (fr. 2004/05:777) om stöd till produktutveckling i små företag som ställts av Bengt-Anders Johansson (m).

Utskottets ställningstagande

I här aktuella motioner ställs bl.a. krav på långsiktiga och utvecklade satsningar på IUC-bolagen och på det s.k. UPA-uppdraget. När det gäller kraven på långsiktig finansiering vill utskottet poängtera att avsikten med stödet till IUC-bolagen aldrig varit att detta skulle permanentas, utan målet har varit att verksamheten på sikt skulle bli självbärande. I det föregående har redogjorts för den nyordning som gäller fr.o.m. år 2005, vilken innebär att det tidigare UPA-uppdraget ersätts med ett program för produktutveckling i små företag. Det är utskottets uppfattning att IUC-bolagen och andra aktörer skall ha likvärdiga möjligheter att erbjuda sina tjänster i programmet. Förhoppningsvis kommer denna konkurrens att medföra att verksamheten ytterligare effektiviseras.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här aktuella motionsyrkanden.

Oseriösa företag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå en motion om att upprätta varningslistor över oseriösa företag. Utskottet hänvisar bl.a. till de varningslistor som i dag redan finns.

Motionen

I motion 2004/05:N370 (s) föreslås ett tillkännagivande med innebörden att samtliga länsstyrelser skall upprätta varningslistor över oseriösa företag. Syftet med dessa listor skulle vara att ge en samlad information till konsumenter, myndigheter och företag över företag som inte sköter sig vad gäller t.ex. lagar och avtal eller som inte lever upp till etiska och moraliska värderingar inom sitt branschområde. Listan skulle även kunna ge information om vilka företag som inte betalar skatt, som fällts i arbetsdomstol, som har underleverantörer som anlitar barnarbetare m.m. Motionärerna erinrar samtidigt om att liknande listor upprättas av bl.a. Svensk Handel respektive tidningen Råd & Rön.

Vissa kompletterande uppgifter

Som nämns i motionen tar Råd & Rönns Svarta lista upp företag som vägrat följa ett beslut i Allmänna reklamationsnämnden (ARN). Besluten som fattas av ARN är inte tvingande. De är rekommendationer och det hör till god sed i affärsvärlden att följa besluten. Råd & Rön publicerar två svarta listor per år som bygger på nya fall hos ARN. Före publiceringen skickar de brev till alla företag för att ge dem en möjlighet att rätta sig efter beslutet och för att rätta till eventuella missförstånd.

Tidigare sammanställde Svenskt Näringsliv en lista över bluffföretag. Arbetet med och ansvaret för den listan har övertagits av förbundet Svensk Handel, som har valt att på Internet publicera företag som använder sig av oseriösa marknadsföringsmetoder på en s.k. varningslista. Varningslistan samt de råd som lämnas vänder sig till näringsidkare. Ett femtontal kriterier ligger till grund för publicering på listan, däribland att ett stort antal klagomål inkommit mot företaget, att företagets erbjudande är vilseledande, att företagets produkter eller tjänster inte existerar, att personer som tidigare är kända i liknande sammanhang finns med i företagets styrelse eller som revisorer, att företaget enligt Bolagsverket saknar revisor eller styrelse eller att företaget enligt kreditupplysning har stora ekonomiska problem, vilket troligen kommer att leda till att uppdragen inte kommer att kunna fullföljas. Kriterierna är inte inbördes rangordnade, och en samlad bedömning görs i varje enskilt fall, vilket innebär att samtliga kriterier inte behöver vara uppfyllda avseende varje enskild publicering.

Även Finansinspektionen har en varningslista över oseriösa företag. Listan bygger på information som Finansinspektionen fått från andra tillsynsmyndigheter och organisationer där man varnar allmänheten.

I Bolagsverkets näringslivsregister kan den som är kund se aktuell information om ca 1 miljon företag. Här finns information om bl.a. aktiebolag, ekonomiska föreningar, enskilda näringsidkare, handelsbolag, kommanditbolag och ideella föreningar. Vidare innefattar näringslivsregistret ett konkursregister (med information om vilka personer och dödsbon som har gått i konkurs), ett näringsförbudsregister (med information om vilka personer i Sverige som fått näringsförbud) och ett biträdesförbudsregister (med information om personer som fått förbud att lämna ekonomiskt eller juridiskt biträde). Vidare kan man söka information om europeiska företag genom European Business Register som innehåller officiell företagsinformation om mer än 18 miljoner företag i 14 europeiska länder.

Därtill kan kreditupplysningsföretagen nämnas i detta sammanhang. Det finns ca 15 företag i Sverige som har Datainspektionens tillstånd att bedriva kreditupplysningsverksamhet. Merparten av alla kreditupplysningar kommer från ett fåtal stora företag. De största kreditupplysningsföretagen har var sitt dataregister med uppgifter om alla personer över 15 år i Sverige och om alla företag i landet. När det gäller privatpersoner är det främst tre slag av uppgifter som inhämtas, nämligen uppgifter om identitet, inkomst, förmögenhet och innehav av fastighet samt betalningsanmärkningar. För juridiska personer,

näringsidkare och näringsanknutna personer registreras samma typ av uppgifter som för privatpersoner. Därtill registreras bl.a. om man är styrelseledamot i ett aktiebolag eller delägare i ett handelsbolag, om man har en inregistrerad firma eller är redovisningsskyldig för mervärdesskatt eller arbetsgivaravgifter. För juridiska personer får även uppgifter om ansökan om betalningsföreläggande registreras.

Beträffande vad som sägs i motionen om företags etiska och moraliska värderingar kan påminnas om de olika former av märkning som i dag finns, såsom t.ex. Rättvisemärkt och Kravmärkt. Vidare kan erinras om att frågan om en frivillig jämställdhetsmärkning av produkter och tjänster utretts (SOU 2002:30).

När det gäller olika åtgärder mot oseriösa företag kan nämnas att lagutskottet (bet. 2003/04:LU13) våren 2004 hanterade ett antal motioner rörande förslag till åtgärder mot s.k. fakturaskojeri och modemkapning. Samtliga motioner avstyrktes av utskottet, medan en avvikande uppfattning lämnades i en reservation (m).

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas grundinställning att det är angeläget att motverka olika former av oseriösa företag. Denna typ av verksamhet drabbar näringslivet, organisationer, föreningar och enskilda konsumenter. En viktig del i att motverka detta ligger i att tillgängliggöra information rörande sådana företag. Motionärerna förordar som ett led i detta att länsstyrelserna ges i uppdrag att upprätta listor över oseriösa företag, och de ger olika exempel på vilken typ av information sådana varningslistor skulle innehålla. Utskottet är i grunden positivt till idén. Samtidigt måste framhållas att utskottet ser vissa problem när det gäller de i motionen angivna exemplen. Frågan om vilka krav eller regler ett företag skall bryta mot för att betecknas som oseriöst måste ställas. Vidare vill utskottet framhålla att några av de i motionen angivna exemplen kan vara svåra att fastställa på ett objektivt sätt. Den mängd information som måste sammanställas och kontinuerligt uppdateras kan enligt utskottets bedömning även bli mycket omfattande. Som tidigare redogjorts för finns det redan i dag olika varningslistor när det gäller oseriösa företag. Dessa fyller enligt utskottets mening en viktig funktion och det är positivt om dessa system kan utvecklas ytterligare. Därtill finns möjligheten att på andra sätt kontrollera företag och näringsidkare, exempelvis genom Bolagsverkets näringslivsregister eller kreditupplysningsföretagen. Sammantaget ser utskottet inte att motionen bör föranleda något initiativ från riksdagens sida. Med hänvisning till det anförda avstyrks motionen.

Auktorisation och certifiering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå olika motionsyrkanden rörande auktorisation och certifiering. Beträffande kraven på företagskörkort framhåller utskottet den fria etableringsrätten. När det gäller auktorisation av tolkar och certifiering av brunnsbörare hänvisar utskottet till det arbete som Kammarkollegiet respektive Sveriges geologiska undersökning bedriver.

Motionerna

I motion 2004/05:Ub438 (s) framhålls att Ukraina är ett land som framgent kommer att få allt större vikt och att efterfrågan på kvalificerade ukrainska översättare och tolkar har blivit allt större. Motionärerna påpekar att det saknas auktorisation av ukrainska tolkar.

Införandet av näringskörkort för företagare förordas i motion 2004/05:N316 (s). Genom ett näringskörkort skall såväl dokumenterat yrkeskunnande som grundläggande kunskaper i bokföring, skatter och avgifter kunna styrkas. Motionären menar att Bolagsverket skall kunna ställa krav på uppvisande av en formell handling som stöd för att den enskilde har tillräcklig kompetens inom det område denne önskar starta sin affärsverksamhet.

Att det saknas krav och riktlinjer för att borring av energibrunnar skall utföras av certifierade yrkesmän påpekas i motion 2004/05:N218 (m). Motionären förordar därför införandet av en certifiering som innebär att brunnsbörare både har erforderliga kunskaper och förbinder sig att följa de rekommendationer och krav som tagits fram av Sveriges geologiska undersökning (SGU).

Vissa kompletterande uppgifter

Auktorisation av tolkar

Enligt förordningen (1985:613) om auktorisation av tolkar och översättare skall frågor om auktorisation av tolkar och översättare prövas av Kammarkollegiet.

Uppskattningsvis talas det 150 olika språk i Sverige. Vissa av dessa är emellertid inte skriftspråk. Vilka språk som Kammarkollegiets auktorisation av tolkar och översättare omfattar fastställs i en preliminär språkplan efter samråd med en rådgivande nämnd. I nämnden finns representanter för bl.a. tolkars och översättares intresseorganisation och Domstolsverket. Enligt den nu gällande planen, vilken fastställdes i december 2003 och löper till våren 2008, är det möjligt att ansöka om auktorisation och genomgå de kunskapsprov som krävs för 35 olika språk. Ukrainska är inte ett av dessa språk. Fastställandet av språkplanen innebär inte att inte även andra språk kan komma att bli aktuella för auktorisation under perioden. Vilka språk som Kammarkolle-

giets auktorisation omfattar styrs dels av behovet av tolkar och översättare, dels av möjligheten att genomföra ett prov. När det gäller efterfrågan på auktoriserade tolkar görs bedömningen efter kontakter med bl.a. tolkförmedlingar och Migrationsverket. Möjligheten att genomföra provet är beroende av att det finns opartiska kvalificerade bedömare, som har dokumenterad kunskap i både svenska och det språk som auktorisationen avser. Enligt Kammarkollegiet är det svårt att finna bedömare för de språk som inte undervisas i Norden. Kammarkollegiet uppger att de kontinuerligt arbetar med att utöka antalet språk det skall vara möjligt att bli auktoriserad i. När det gäller ukrainska anger Kammarkollegiet att de inte upplever någon särskild efterfrågan på auktoriserade tolkar eller översättare.

Certifiering av brunnsborrhare

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har i samarbete med certifieringsorganet SITAC AB (Swedish Institute for Technical Approval in Construction) tagit fram en kravspecifikation och ett utbildningsmaterial för certifiering av landets brunnsborrhare. Utbildningen påbörjades sommaren 2004 och hittills har tio brunnsborrhare certifierats. Certifikatet gäller i fem år. Det finns i dag dock inga formella krav på att en brunnsborrhare skall vara certifierad. SGU avser att genomföra olika utbildnings- och informationsinsatser för att sprida fördelarna med att använda sig av en certifierad brunnsborrhare. Vidare ämnar SGU informera om vilka som är certifierade brunnsborrhare.

Utskottets ställningstagande

När det gäller krav på införande av näringskörkort, som tas upp i motion 2004/05:N316 (s), har utskottet inget annat att anföra än vad det sagt vid tidigare tillfällen då motionsyrkanden om särskilda kunskapskrav på dem som önskar etablera företag behandlats. Utskottet har vid dessa tillfällen betonat betydelsen av den fria etableringsrätten som en grundläggande princip vid företagsetableringar. Samtidigt är det, utan att ge avkall på den fria etableringsrätten, oerhört viktigt att företagare har kunskap om bl.a. ekonomi, arbetsmiljö och arbetsrätt. Vid detta står utskottet fast.

Beträffande certifiering av brunnsborrhare, som berörs i motion 2004/05:N218 (m), vill utskottet framhålla att det inte ser något skäl till att införa någon form av lagstadgat certifieringssystem, vilket endast bör ske i undantagsfall då mycket speciella omständigheter kräver det. Utskottet är däremot positivt till olika former av frivilliga certifieringssystem som kan vara till nytta för konsumenterna, och ser uppskattande på det arbete SGU bedriver på området.

Med anledning av vad som anförs i motion 2004/05:Ub438 (s) om auktorisation av ukrainska tolkar vill utskottet framhålla sin uppfattning att vilka språk auktorisationen skall omfatta bör ansvarig, kvalificerad myndighet svara för. Utskottet förutsätter att ansträngningar görs för att utöka antalet

språkgrupper när det gäller auktorisation av tolkar. Utskottet har inget att erinra mot hur Kammarkollegiet sköter sitt arbete.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här aktuella motioner i berörda delar.

Företagsnedläggningar

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till pågående arbete bör riksdagen avslå en motion om företagsnedläggningar. *Jämför reservation 11 (m, fp, kd, c).*

Motionen

I motion 2004/05:N297 (mp) förordas att det genom lagstiftning möjliggörs för anställda att köpa upp företag som avser att lägga ned sin verksamhet. Motionärerna anser att inget företag skall ha rätt att lägga ned en enhet utan att först bjuda ut den till försäljning till, i tur och ordning, enhetens arbetare, ortens befolkning och den allmänna marknaden. Försäljningssumman skall regleras i lag, och ingen utrustning som krävs för att driva enheten vidare skall, enligt motionärerna, kunna undantas från försäljning till enhetens nya ägare.

Vissa kompletterande uppgifter

Motsvarande motionsyrkanden om företagsnedläggningar har avstyrkts av utskottet såväl våren 2003 (bet. 2002/03:NU7) som våren 2004 (bet. 2003/04:NU10). Vid det senaste tillfället hänvisade utskottet till den uppgörelse som finns mellan regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet om att en utredning skall tillsättas i frågan och att utskottet förutsätter att uppgörelsen följs. Yrkandena avstyrktes även i en reservation (m, fp, kd, c) medan de tillstyrktes i en annan reservation (v, mp).

I den samarbetsuppgörelse som finns mellan regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet (det s.k. 121-punktsprogrammet) finns angivet att det skall tillsättas en utredning som skall ta fram förslag till hur stora företag skall ta ett större socialt och ekonomiskt ansvar i samband med strukturomvandling och nedläggningsbeslut. Vidare skall utredningen utarbeta förslag på hur anställdas övertagande av hotad produktion skall underlättas.

Enligt uppgift från Näringsdepartementet har ett arbete igångsatts för att analysera hur man skall gå vidare i frågan. Huvudansvaret för frågan ligger hos arbetslivsminister Hans Karlsson, och frågan hanteras av enheten för arbetsrätt och arbetsmiljö.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser inte att det inträffat något som skulle föranleda en annan inställning i denna fråga än vad utskottet senast gav uttryck för. Det finns, som tidigare nämnts, en uppgörelse mellan regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet om att det under innevarande mandatperiod skall tillsättas en utredning med den inriktning som krävs i motionen. Som utskottet redogjort för vid tidigare tillfällen är det utskottets uppfattning att möjligheterna bör ökas för dem som arbetar i ett företag att ta över ägandet i den händelse företaget skall säljas. Enligt den information utskottet erhållit har ett arbete igångsatts inom Regeringskansliet för att analysera hur man skall gå vidare i frågan. Utskottet anser att det får förutsättas att uppgörelsen följs, varför ett riksdagsuttalande i frågan i enlighet med vad motionärerna kräver kan besparas.

Med hänvisning till det anförda avstyrks motion 2004/05:N297 (mp).

Skogsindustriella frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande olika skogsindustriella frågor med hänvisning till vidtagna åtgärder och pågående arbete. *Jämför reservation 12 (m, fp, kd, c).*

Motionerna

Skogens potential inom bioenergiområdet lyfts fram i motion 2004/05: MJ508 (fp); motionärerna påpekar att endast 8–10 % av skogens rest- och biprodukter i dag används för energiproduktion och att denna andel på sikt bör kunna öka. Långsiktiga regler som kan underlätta för biobränslens konkurrenskraft gentemot fossila bränslen är viktiga för en ökad användning av bioenergi. De aspekter som lyfts fram i motionen bör enligt motionärerna ingå vid utarbetandet av ett nationellt skogsprogram och ett tillkännagivande därom förordas.

Insatser för att utveckla den svenska träförädlingsnäringen föreslås i motion 2004/05: N356 (kd). Motionärerna hänvisar till den rapport om mer trä i byggandet (Ds 2004:1) som överlämnades till regeringen i januari 2004 och framhåller att det inte bara räcker med att lägga fram förslag på några områden utan att regeringen måste skapa gynnsamma förutsättningar för hela verksamheten. Det gäller bl.a. att förutsättningarna för att starta och driva företag måste förbättras.

Två tillkännagivanden om skogsnäringen föreslås i motion 2004/05: N313 (c). Det första föreslagna riksdagsuttalandet gäller att skogsnäringen och vidareförädling av skogsråvaran bör utvecklas. Motionärerna menar att denna sektor ytterligare kan utvecklas genom att mer av råvaran vidareförädlas i

Sverige. Det andra uttalandet rör vikten av att skapa regionala träutvecklingscentrum i skogslänen. Sådana centrum skulle fungera som viktiga mötes-, informations-, kunskaps- och utvecklingsplatser för skogs- och träbranschen i respektive region.

I motion 2004/05:MJ434 (mp) förordas ett riksdagsuttalande om villkoren för tillväxt inom skogsindustrin. Enligt motionärernas uppfattning kan oavbrutna krav på tillväxt inom skogsindustrin inte mötas med ständigt ökad tillväxt i skogen. Tillväxten måste snarare ske genom mer vidareförädling och produktion av kvalitetsvirke snarare än produktion av bulkvaror.

Vissa kompletterande uppgifter

Utskottet behandlade motionsyrkanden på temat vidareförädling av trä senast våren 2004 (bet. 2003/04:NU10). I detta sammanhang behandlades även motioner rörande den svenska träskiveindustrin. Med delvis bifall till en motion uttalade riksdagen, på utskottets förslag, att statsmakterna bör, efter anmälan till EG-kommissionen, skapa ett stödsystem som möjliggör konkurrensneutralitet för den svenska träskiveindustrin. Andra uppfattningar gavs uttryck för i två reservationer (m, fp; kd, c).

I december 2002 beslutade regeringen att tillsätta en förhandlare med uppdrag att ta fram underlag till en överenskommelse inom näringslivet kring en nationell strategi för att främja en ökad användning av trä i byggandet. Uppdraget var i linje med riksdagens önskemål (bet. 2001/02:NU12). Förhandlaren (ställföreträdande generaldirektör Fredrik von Platen) presenterade resultatet av sitt arbete i januari 2004 i departementspromemorian Mer trä i byggandet (Ds 2004:1). Den strategi som förhandlaren presenterade togs fram i samråd med företrädare för skogsnäringen och byggsektorn. Strategin innehåller förslag på åtgärder, inklusive åtaganden från näringslivet respektive staten. Bland åtgärderna i strategin föreslogs att regeringen utser en ordförande för den grupp av intressenter som skall genomföra strategin.

I oktober 2004 utsåg regeringen riksdagsledamoten Kenth Högström (s) till ordförande för samordningen av träbyggnadsstrategin med uppdraget att verka för att åtgärdsförslagen i strategin genomförs. I arbetet skall berörda företrädare från skogsnäringen, byggsektorn och myndigheter delta. Ordföranden skall samverka med en bred krets av företrädare med intresse i byggfrågor, och tillse att åtgärderna i linje med strategin främjar utvecklingen inom byggsektorn vad gäller utbudet av fler och bättre långsiktigt hållbara alternativ, utifrån objektiva grunder. Ordföranden skall, enligt regeringsbeslutet, beakta det konkurrensrättsliga regelverket och verka för en förbättrad konkurrens på området. Vidare skall han söka samverka med den särskilde byggsamordnare som fått i uppdrag att bygga upp och samordna ett utvecklingsprogram för bygg-, fastighets- och anläggningssektorn (dir. 2004:138). Ordföranden skall årligen rapportera till regeringen hur det övergripande arbetet med strategin går, och uppdraget skall avslutas med en redogörelse för vad som uppnåtts senast den 31 december 2006.

När det gäller vad som anförs i motion 2004/05:MJ508 (fp) om skogens potential inom bioenergiområdet kan erinras om det uppdrag regeringen gav Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) i juni 2003 att analysera de ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna för en fortsatt ökad användning av biobränsle i Sverige. I slutet av juni 2004 överlämnade SLU sin rapport, Bioenergiutredningen, till regeringen. Utredningen omfattar bl.a. en beskrivning av tillgångar och användning av biobränslen och en granskning av nyligen gjorda prognoser och scenarier för utvecklingen inom 10–20 år samt en samhällsekonomisk analys av skogsråvarans användning med särskild uppmärksamhet på träbränslen.

Utskottets ställningstagande

Vidareförädling av skogsråvaran, vilket berörs i flera av de här aktuella motionerna, är en fråga som utskottet återkommande har behandlat. I likhet med vad utskottet gett uttryck för vid dessa tillfällen är utskottet positivt till att olika åtgärder vidtas som verkar för en ökad grad av vidareförädling. Som tidigare redovisats pågår ett arbete på detta område, och utskottet ser därför inget skäl att tillstyrka de här aktuella motionerna.

När det gäller vad som lyfts fram i motion 2004/05:MJ508 (fp) om skogens potential inom bioenergiområdet anser inte utskottet att det föreligger grund för ett riksdagsuttalande. Utskottet vill i detta sammanhang också hänvisa till den bioenergiutredning som SLU genomfört.

Utskottet vill även uppmärksamma att det väckts ett antal motioner rörande olika skogsindustriella frågor med anledning av den storm som passerade södra Sverige den 9 januari i år. Stormen har inneburit ett hårt slag mot skogsägarna i området och kan påverka virkesförsörjningen till skogsindustrin i en stor del av landet under lång tid. Utskottet avser att behandla de motioner som remitterats till utskottet vid ett senare tillfälle och återkommer således till dessa frågor.

Med hänvisning till det ovan sagda avstyrks samtliga här aktuella motionsyrkanden.

Betong- och cementindustrin

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande betong- och cementindustrin. Utskottet framhåller bl.a. att träbyggnadsstrategin inte innebär att träindustrin kommer att subventioneras på bekostnad av betong- och cementindustrin.

Motionerna

I motion 2004/05:N222 (kd) begärs ett tillkännagivande till regeringen med innebörden att betong- och cementindustrin skall ges samma konkurrensvillkor som konkurrerande branscher. Motionären framhåller vikten av goda konkurrensvillkor gentemot konkurrerande byggmaterial och att det inte behöver finnas en motsättning i förhållande till andra branscher så länge inte statliga medel snedvrider konkurrensen.

Konkurrensvillkoren för betong- och cementindustrin lyfts också fram i motion 2004/05:N261 (kd). Motionären understryker betydelsen av att det råder lika konkurrensvillkor mellan olika typer av byggnadsmaterial och motsätter sig att statsmakterna subventionerar exempelvis träindustrin på bekostnad av cement- och betongindustrin.

Även i motion 2004/05:N355 (kd) behandlas villkoren för cement- och betongindustrin. Motionärerna framhåller att denna industri, liksom övriga företag, behöver stabila villkor, t.ex. i fråga om energi. Vidare måste cement- och betongindustrin ha konkurrensvillkor som gör att den inte blir missgynnad gentemot andra branscher.

Utskottets ställningstagande

Med anledning av vad som tas upp i motionerna vill utskottet inledningsvis framhålla vikten av att det finns tillgång till olika material på marknaden och att det råder en god konkurrens dem emellan. Betong är ett viktigt byggmaterial och kommer även att vara så framgent.

I några av motionerna berörs den träbyggnadsstrategi som nu genomförs. Enligt utskottets uppfattning innebär denna strategi inte att träindustrin kommer att subventioneras på bekostnad av betong- och cementindustrin. Något initiativ från riksdagens sida på detta område anser utskottet därför vara obehövligt.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här aktuella motioner i berörda delar.

Fordonsindustrin

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå två motionsyrkanden rörande fordonsindustrin. Utskottet hänvisar bl.a. till de satsningar som regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet enats om på detta område. *Jämför reservation 13 (m, fp, kd, c).*

Motionerna

I motion 2004/05:N429 (s) förordas ett tillkännagivande om satsningar på fordonsindustrin. Motionärerna berör bl.a. satsningar på forskning och ut-

veckling, regionala utvecklingscentrum och infrastruktur i Västsverige. Det är viktigt att det arbete som påbörjats utvecklas så att bilindustrin kan fortsätta vara ledande i utveckling av morgondagens fordon, sägs det i motionen.

Den svenska fordonsindustrin aktualiseras även i motion 2004/05:N314 (c). Staten måste tydligare ta ansvar för de övergripande nationella strukturerna som t.ex. forskning, satsning på miljödriven tillväxt, skatter, utbildning och infrastruktur, anføres det i motionen. Motionären anser att riksdagen genom ett uttalande skall ge regeringen i uppdrag att ta fram en aktuell och offensiv bil- och transportindustripolitisk strategi för Sverige.

Vissa kompletterande uppgifter

I november 2004 presenterade regeringen att den enats med Vänsterpartiet och Miljöpartiet om satsningar på infrastruktur, forskning och utbildning för att stärka Trollhättan och Västsverige som produktionsplats för fordonsindustrin. Förslagen har utarbetats i samråd med Västra Götalandsregionen, kommunerna i Fyrstadsregionen, arbetstagarorganisationer och berörda företag i regionen.

Enligt det informationsmaterial om satsningar för fordonsindustrin i Västra Götalandsregionen (N4046) som presenterades i november 2004 skall åtgärderna långsiktigt vara till gagn för hela fordonsindustrin för att trygga sysselsättning, tillväxt och stärka forskning och utveckling, men även på kort sikt kunna förbättra Saab Automobiles förmåga att bedriva utveckling och produktion i Trollhättan. Satsningarna på infrastruktur innefattar ett antal infrastrukturprojekt som identifierats som nödvändiga för att stärka regionen. De projekt som är aktuella är följande:

- Väg 44, Väne Ryr–Båberg,
- Väg 45, Angeredsbron–Älvängen,
- Väg 45, Resterande del Älvängen–Trollhättan,
- Järnväg, Norge–Vänerbanan,
- Järnväg, Triangelspåret vid Marieholm.

Projektet finansieras inom de ramar riksdagen beslutade om i juni 2004. Den totala kostnaden uppgår till närmare 10 miljarder kronor.

Vidare omfattar insatserna satsningar på arbetsmarknadsutbildning vid en eventuell produktionsökning vid Saabs anläggning i Trollhättan. Ams har fått i uppdrag att förbereda och genomföra adekvat fordonsmontörsutbildning med varvad teori och företagspraktik.

Satsningarna på forskning och utveckling omfattar en förlängning och utvidgning av fordonsforskningsprogrammet, en förlängning av "Gröna bilen"-programmet, en ny satsning på forskning och utveckling kring produktionsteknik och en ny satsning på forskning, utveckling och demonstration kring fordons-IT. När det gäller de båda sistnämnda satsningarna har Verket för innovationssystem (Vinnova) fått i uppdrag att utforma programsatsningar med start sommaren 2005. Vinnova skall presentera sina förslag den 1 mars 2005.

Inom Regeringskansliet har en statssekreterargrupp tillsatts med statssekreterare från berörda departement. Till denna grupp är ett sekretariat knutet.

När det gäller framtiden för Saab Automobiles i Trollhättan bör erinras om att GM-koncernen troligen kommer att presentera sin strategi för framtiden i Europa i mars 2005. Något datum för när detta skall ske är dock inte fastställt.

Utskottets ställningstagande

Fordonsindustrin är en viktig näring för svensk ekonomi. Den sysselsätter ca 150 000 personer, varav ca 85 000 är anställda i över 1 200 företag som direkt eller indirekt levererar till fordonsindustrin. Den samlade fordonsindustrin står för ca 15 % av den svenska exporten och svarar för 20 % av forsknings- och utvecklingsverksamheten i näringslivet. Branschen har även en stor regionalpolitisk betydelse och den har sin tyngdpunkt i Västsverige.

Med anledning av de krav som förs fram i de här aktuella motionerna rörande insatser för fordonsindustrin vill utskottet hänvisa till de satsningar på infrastruktur, forskning och utbildning för att stärka Trollhättan och Västsverige som produktionsplats för fordonsindustrin som regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet enats om. Enligt utskottets mening svarar dessa åtgärder väl mot de krav som framförs i de här aktuella motionerna, varför de kan anses tillgodosedda och avstyrks.

Försvarsindustrin

Utskottets förslag i korthet

Med hänvisning till vidtagna åtgärder och pågående arbete bör riksdagen avslå motionsyrkanden rörande försvarsindustrin. Utskottet åberopar bl.a. den strategi för flyg- och rymdindustrin som nyligen presenterades. *Jämför reservation 14 (m, fp, kd, c).*

Motionerna

Att entreprenörernas viktiga roll måste uppmärksammas mer, bl.a. i samband med nedrustningen av försvarsindustrin, anförs i motion 2004/05:N281 (kd). Neddragningar måste mötas med att entreprenörskompetensen höjs. Sverige har ingen brist på ny teknik eller forskningsresultat, men det saknas brobyggare i form av entreprenörer. För ökad tillväxt krävs bl.a. bättre incitament för arbete och generella stimulanser för småföretagen.

I motion 2004/05:N284 (kd) konstateras att försvarsbeslutet innebär att en del av försvarsindustrin kommer att tvingas lägga ned sin verksamhet. Motionärerna menar att statsmakterna bör ta sitt ansvar och kanalisera medel, med fördel genom Vinnova, för att bidra till en omorientering till annan produktion. Därigenom kan arbetstillfällena bibehållas och kompetensen finnas kvar i landet.

Vissa kompletterande uppgifter

2004 års försvarspolitiska beslut

I propositionen om vårt framtida försvar (prop. 2004/05:5), vilken riksdagen har fattat beslutat om (bet. 2004/05:FöU4 och 2004/05:FöU5), gjorde regeringen bedömningen att ett nationellt ansvar måste tas för omställningsarbetet i vissa regioner. Landshövdingarna i de fyra mest berörda länen (Norrbotten, Värmland, Jämtland och Gotland) har fått i uppdrag att till Näringsdepartementet föreslå lämpliga omställningsåtgärder. Utgångspunkten för arbetet skall vara de regionala tillväxtprogrammen. Uppdraget skall delredovisas senast den 15 februari 2005 och slutredovisas senast den 31 december 2005.

Vidare har regeringen utsett särskilda kontaktpersoner (före verksställande direktören Peter Lagerblad, före partiledaren Olof Johansson, förra landshövdingen Gerd Engman och före talmannen och statsrådet Thage G. Peterson) som för regeringens räkning följer och aktivt deltar i arbetet i respektive län/lokala arbetsmarknadsregion. Kontaktpersonerna skall ha fokus på det lokala näringslivets dynamik, samverkan och förnyelse. Uppdraget skall redovisas löpande och en slutredovisning skall lämnas senast den 31 december 2005. På Näringsdepartementet har ett kansli inrättats som skall biträda de fyra kontaktpersonerna.

I september 2004 beslöt regeringen (regeringsbeslut 2004-09-23) att uppdraga åt före detta riksdagsledamoten Jan Bergqvist att föreslå statliga lokaliseringar till dessa regioner. Utredningen, vilken tagit namnet Lokaliseringsutredningen, presenterade i slutet av januari 2005 en delrapport om omlokaliseringen av statlig verksamhet. I rapporten redovisas överväganden och förslag vad gäller omlokalisering av statlig verksamhet vid statliga myndigheter samt vid ett statligt företag, AB Svenska Spel. I utredningens slutrapport, som skall överlämnas till regeringen den 1 mars 2005, kommer utredningen att redovisa sina överväganden vad avser annan verksamhet, framför allt verksamhet som bedrivs av statligt ägda företag.

Det kan också noteras att regeringen i försvarspropositionen (s. 247) påpekade att de tillväxtpolitiska myndigheterna Nutek, Vinnova och Invest in Sweden Agency (ISA), liksom Exportrådet och andra aktörer inom näringspolitik, främjande av handel och internationell konkurrenskraft, kommer att vara särskilt värdefulla resurser i det kommande arbetet.

I nämnda försvarspolitiska proposition beskriver regeringen även sin samlade materialförsörjningsstrategi (s. 121). Enligt den bedömning som regeringen lämnade bör strategiska vägval i materialförsörjningen uppmärksammas tydligare. Vidare bör forskningen och teknikutvecklingen i ökad omfattning inriktas på vissa nischområden som omnämns i propositionen för att ge Sverige en önskad position inom försvarsmaterielområdet. Regeringen menade även att områden där Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut, civila myndigheter inklusive universitet och högskolor, inhemsk industri samt forskningsinstitut har gemensamma möjligheter bör identifieras. Genom utvecklad samverkan mellan dessa aktörer kan möj-

ligheterna till innovationsspridning, synergieffekter och tillvaratagande av kommersiell teknik stärkas. Regeringen avser även att beröra frågan om civil-militär synergier i den kommande forskningspolitiska propositionen, sadet det.

En strategi för flyg- och rymdindustrin

I maj 2004 tillsatte regeringen en arbetsgrupp med uppgift att utveckla en vision och en strategi för den svenska flyg- och rymdindustrins framtid på lång sikt. I arbetsgruppen har ingått företrädare för Närings-, Utrikes- och Försvarsdepartementen, Vinnova, Rymdstyrelsen, Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Försvarmakten. Arbetet har skett i nära samverkan med företrädare för flyg- och rymdindustrin respektive universitet och högskolor. Arbetsgruppen presenterade i januari 2005 dels en vision för den svenska flyg- och rymdindustrin, dels en handlingsplan som visar hur företag, forskning och stat tillsammans skall kunna realisera visionen. Följande sex strategiska områden har identifierats som betydelsefulla för att uppnå det som visionen beskriver:

- utveckla en nationell helhetssyn på flyg- och rymdverksamheten,
- utveckla samspelet mellan stat, näringsliv och forskning,
- utveckla det internationella samarbetet och skapa goda konkurrensvillkor,
- utveckla förmågan att möta omvärldsförändringar och säkerhetshot,
- utveckla den industriella strukturen nationellt och regionalt,
- utveckla synergier mellan civila och militära tillämpningar och mellan flyg- och rymdverksamheter.

I handlingsplanen lämnas förslag på olika åtgärder som ger möjlighet att agera efter inriktningen på de strategiska områdena.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är angeläget att statsmakterna tar ett ansvar för att stödja de människor och regioner som påverkas av förändringarna inom försvaret. I enlighet med det försvarspolitiska beslut riksdagen fattat har regeringen igångsatt ett arbete för att stödja omställningsarbetet på de mest berörda orterna.

Utskottet delar den uppfattning som framförs i motion 2004/05:N281 (kd) om att olika entreprenörsfrämjande insatser är en viktig del i arbetet med att motverka de konsekvenser som det försvarspolitiska beslutet får. Enligt utskottets mening ligger detta emellertid i linje med det arbete som regeringen bedriver, varför utskottet inte ser det föranlett att ge motionen sitt bifall.

När det gäller vad som tas upp i motion 2004/05:N284 (kd) om en omorientering av produktionen och Vinnovas roll vill utskottet hänvisa till det förslag till strategi för flyg- och rymdindustrin som nyligen presenterades.

Med hänvisning till det ovan sagda avstyrks här aktuella motioner i berörda delar.

Audiovisuell industri

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå en motion med krav om satsningar på film- och medieindustrin. Utskottet hänvisar till vad det anförde då motsvarande förslag hanterades våren 2004.

Motionen

I motion 2004/05:N430 (s) uppmärksammas den svenska film- och mediebranschen. Motionären menar att förutsättningarna för att bygga starka och livskraftiga innovationssystem och kluster inom den audiovisuella sektorn är bäst i västra och norra Sverige. En satsning på film- och medieindustrin i Västra Götaland kan på ett avgörande sätt utveckla branschen och stärka det nationella klustret.

Utskottets ställningstagande

Våren 2004 avstyrkte utskottet (bet. 2003/04:NU10) en motion som i stort överensstämmer med den här aktuella. Vid detta tillfälle redogjorde utskottet utförligt för olika insatser på området och sin syn i frågan. Utskottet ser inte att något ytterligare tillkommit som skulle förändra den bedömning utskottet då gjorde, utan hänvisar till vad det vid detta tillfälle anförde.

Med hänvisning till det sagda avstyrks motionen.

Design

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå två motionsyrkanden rörande design. Utskottet vidhåller sin uppfattning från våren 2004.

Motionen

I motion 2004/05:Kr254 (m) begärs två tillkännagivanden rörande form och design, dels om designens tillgänglighet, dels om designens betydelse för näringslivet. Motionärerna betonar att utgångspunkten för god form och design är att förbättra sakers funktion och göra dem lättare att handskas med. Vidare framhålls vikten av att designen blir mer näringslivsorienterad. För att utnyttja de offentliga resurserna på ett bättre sätt är det angeläget att de koncentreras till färre aktörer. Offentliga medel bör i första hand gå till utbildning, utveckling och forskning, anför det i motionen.

Vissa kompletterande uppgifter

I detta sammanhang kan Designåret 2005 nämnas. Syftet med designåret är att i hela Sverige ytterligare öka och fördjupa kunskapen om form och design i ett samhällsperspektiv. Målet är att så många som möjligt skall utveckla sin användning av, intresse för och kunskap om design. Under designåret kommer ett brett utbud av designprojekt att genomföras i hela Sverige inom sju prioriterade områden: Arbetsliv och design, Design som kulturellt uttryck, Offentlig upphandling, Design som tillväxtfaktor, Design för alla, Långsiktigt hållbar design samt Utbildning och forskning. Vidare skall designåret bidra till att ytterligare stärka designens ställning även efter år 2005. Ett flertal statliga myndigheter har getts uppdrag under designåret och andra aktörer, som t.ex. kommuner, landsting, institutioner, organisationer och företag, har inbjudits att delta.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis erinra om att ett samstämmigt utskott avstyrkte två likalydande motionsyrkanden våren 2004 (bet. 2003/04:NU10). Motionen ansågs till vissa delar tillgodosedd genom de satsningar som då planerades inför Designåret 2005. Utskottet ser inte att något ytterligare tillkommit som skulle förändra den bedömning utskottet då gjorde, utan hänvisar till vad det vid detta tillfälle anförde.

Med hänvisning till det sagda avstyrks motionen i aktuella delar.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Kvinnors företagande (punkt 1)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Åsa Torstensson (c), Krister Hammarbergh (m), Hans Backman (fp) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 1. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:N232, 2004/05:N393 yrkande 19 och 2004/05:A355 yrkandena 4 och 9 och avslår motionerna 2004/05:N290, 2004/05:N291, 2004/05:N343 och 2004/05:N433.

Ställningstagande

Utvecklingspotentialen för kvinnors företagande är stor och vi ser det som angeläget att fler kvinnor blir företagare. Till skillnad från regeringen och dess stödpartier anser vi att det i första hand är de grundläggande förutsättningarna för företagande som måste förändras för att både kvinnor och män skall finna det värt att ägna sig åt nyföretagande eller att expandera befintlig verksamhet. Det innefattar bl.a. långtgående regelförenklingar, en rimlig företags- och kapitalbeskattning och en mindre rigid arbetsrätt.

Vidare är det vår uppfattning, i likhet med vad som tas upp i motionerna 2004/05:N393 (kd) och 2004/05:A355 (fp), att det är viktigt att områden där den statliga sektorn dominerar öppnas upp för privata alternativ. Detta skulle gynna såväl kvinnors företagande som jämställdhetssträvanden.

Riksdagen bör genom ett uttalande ställa sig bakom vad vi här anfört om kvinnors företagande. Därmed blir nämnda motioner tillgodosedda i berörda delar och tillstyrks. Det ovan sagda innebär även att motion 2004/05:N232 (m) blir tillgodosedd och den tillstyrks. Övriga motioner avstyrks i motsvarande delar.

2. Invandrares företagande (punkt 2)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Åsa Torstensson (c), Krister Hammarbergh (m), Hans Backman (fp) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 2 borde ha följande lydelse:

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 2. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2004/05:Sf360 yrkande 2 och avslår motionerna 2004/05:N216 och 2004/05:N279.

Ställningstagande

Det är vår uppfattning att möjligheten för personer med utländsk bakgrund att starta och driva företag i första hand bör underlättas genom övergripande förändringar av de villkor under vilka företagare verkar. Det innefattar bl.a. att reformera skattesystemet, att förändra arbetsrätten i syfte att göra det enklare för företag att anställa personal och att minska och förenkla alla de regler som styr företagande. Som anförs i motion 2004/05:Sf360 (c) kan de allmänna bristerna i det svenska företagsklimatet förväntas ge invandrare särskilda svårigheter. Att regelverket är överskådligt och begripligt är inte minst viktigt för företagare med begränsade kunskaper i svenska. Invandrades företagande bör därför ges större uppmärksamhet än hittills när näringspolitiken utformas.

Med det anförda tillstyrks i allt väsentligt nämnda motion i berörd del. Övriga här aktuella motioner avstyrks.

3. Ungas företagande (punkt 3)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Åsa Torstensson (c), Krister Hammarbergh (m), Hans Backman (fp) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 3 borde ha följande lydelse:

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 3. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:N408 yrkande 1 och bifaller delvis motion 2004/05:N206.

Ställningstagande

Vi anser att det är viktigt att unga människor får lära sig mer om entreprenörskap och företagande. Statsmakterna bör ta sitt ansvar och på olika sätt verka för att unga människor uppmuntras till entreprenörskap. Skolan är viktig för att öka intresset och kunskaperna på detta område. Många elever har bristande kunskaper om företagande och entreprenörskap och den svenska skolan har varit dålig på att ta till vara den blivande entreprenören och företagaren. Betydligt mer skulle kunna göras på det området.

Som tidigare nämnts finns det i dag olika aktörer och projekt som utifrån varierande perspektiv arbetar med ungas företagande. I likhet med vad som anförs i motion 2004/05:N408 (fp) anser vi att det är viktigt att stödja föreningar och nätverk, som t.ex. Snilleblixtarna och Ung företagsamhet, som arbetar för att göra unga människor mer positiva till eget företagande. Regeringens satsning på ett nationellt entreprenörsprogram är vällovlig. Det är emellertid viktigt att de insatser som görs tar till vara den kunskap som dessa

föreningar och nätverk besitter och att de inkorporeras i arbetet. Det innebär att fokus skall ligga på att stödja befintliga aktörer och inte på att försöka utveckla nya metoder.

Riksdagen bör ställa sig bakom vad vi här anfört beträffande ungas företagsande. Därmed blir nämnda motion tillgodosedd i berörd del. Även motion 2004/05:N206 (c) blir i allt väsentligt tillgodosedd.

4. Nya företagsformer (punkt 4)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Åsa Torstensson (c), Krister Hammarbergh (m), Hans Backman (fp) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 4 borde ha följande lydelse:

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 4. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2004/05:N398 yrkande 8.

Ställningstagande

Vi är positiva till att nya företagsformer som bejakar entreprenörer prövas. Det är viktigt att regelsystemen beaktar nya företagsformer för att möjliggöra att entreprenörskap och företagande utvecklas. I likhet med vad som anförs i motion 2004/05:N398 (c) anser vi att ett öppet förhållningssätt gentemot nya företagsformer bör råda och att detta bör präglade arbetet inom Regeringskansliet och myndighetssfären. Som tidigare redovisats har regeringen låtit kartlägga nya former för företagande och anställningsformer i gränssnittet mellan egenföretagare och anställd. Detta arbete har utmynnat i en departementspromemoria (Ds 2003:27) vari olika problem rörande bl.a. arbetslöshetsförsäkringen, sjukförsäkringen och F-skattsedeln belyses. Näringsminister Thomas Östros har nyligen i en interpellationsdebatt redogjort för att det inom Regeringskansliet pågår ett arbete med att ta fram kommittédirektiv rörande företagares ekonomiska situation vid arbetslöshet och sjukdom. Detta är positivt och i enlighet med vad riksdagen gett uttryck för. Enligt vår uppfattning behöver emellertid mer göras för att belysa problemen för dem som verkar i gränssnittet mellan företagare och anställda. Vi anser därför att regeringen, med utgångspunkt i tidigare nämnda kartläggning, bör låta utreda vilka åtgärder som kan vidtas för att underlätta för nya företagsformer, för att därefter återkomma till riksdagen med förslag som verkar i denna riktning.

Med hänvisning till det ovan sagda blir nämnda motion delvis tillgodosedd i berörd del och tillstyrks.

5. Kapitalförsörjning (punkt 5, motiveringen)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Åsa Torstensson (c), Krister Hammarbergh (m), Hans Backman (fp) och Lars Lindén (kd).

Ställningstagande

Vi anser att tillgången på statligt såddkapital måste öka. De förslag som regeringen presenterade hösten 2004 och som riksdagen godkänt är inte tillräckliga.

Den arbetsgrupp som Moderata samlingspartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet har bildat inom ramen för Allians för Sverige och som skall arbeta med bl.a. näringspolitiska frågor skall lämna förslag beträffande bl.a. riskkapital och innovationspolitik. Utgångspunkten skall därvid vara att föreslå marknadskonforma lösningar som underlättar för företag framför allt i tidiga skeden att få tillgång till riskkapital, s.k. såddkapital. Av stor vikt är att lägga förslag som underlättar kommersialisering av innovationer, vari också ligger att beakta kopplingen mellan riskkapital och forskning.

Med hänvisning till det anförda avstyrks motion 2004/05:N426 (s).

6. Social ekonomi (punkt 6, motiveringen)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Krister Hammarbergh (m) och Hans Backman (fp).

Ställningstagande

Under innevarande mandatperiod har utskottet vid upprepade tillfällen hantarat olika yrkanden rörande social ekonomi. Som vi vid dessa tillfällen redogjort för anser vi att de verksamheter som samlas under begreppet social ekonomi på många sätt bidrar positivt till samhällsutvecklingen. Vi anser emellertid inte att det finns motiv till att den sociala ekonomins samverkansformer skall gynnas framför de associationsformer som dominerar i näringslivet. Det är vår uppfattning att särlösningar som riktas mot vissa aktörer har en negativ inverkan på de jämlika konkurrensförhållandena som måste råda. Vi förordar i stället en generellt fungerande näringspolitik utan otillbörligt gynnande av vissa verksamhetsformer.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här aktuella motioner i berörda delar.

7. Social ekonomi (punkt 6)

av Åsa Torstensson (c) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 6 borde ha följande lydelse:

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 7. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:N393 yrkande 11 och avslår motionerna 2004/05:N306 yrkandena 1, 6 och 7, 2004/05:N344, 2004/05:N351, 2004/05:N352, 2004/05:N353, 2004/05:N388, 2004/05:N422, 2004/05:N438 och 2004/05:N448.

Ställningstagande

Den sociala ekonomin innefattar en mängd olika verksamheter med det gemensamma att de bygger på ett engagemang underifrån utan utpräglat vinstsyfte. I den sociala ekonomin tillåts medborgarna själva ta ansvar på ett sådant sätt att den lokala demokratin förstärks, vilket vi ser som positivt. De lokala kooperativa utvecklingscentrumen (LKU) bidrar med viktiga insatser för att underlätta och stimulera framväxten av kooperativa lösningar. Då LKU även gör insatser på områden som traditionellt omfattas av arbetsmarknadspolitiken och den regionala utvecklingspolitiken anser vi, i likhet med vad som anförs i motion 2004/05:N393 (kd), att regeringen bör utreda hur LKU framgent på ett bättre sätt kan beaktas inom dessa politikområden.

Med det anförda tillstyrks nämnda motion. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

8. Social ekonomi (punkt 6)

av Ingegerd Saarinen (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 6 borde ha följande lydelse:

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 8. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:N306 yrkandena 1, 6 och 7, 2004/05:N344, 2004/05:N351, 2004/05:N352, 2004/05:N353, 2004/05:N393 yrkande 11, 2004/05:N422, 2004/05:N438 och 2004/05:N448 och avslår motion 2004/05:N388.

Ställningstagande

Den sociala ekonomin innefattar verksamheter som primärt har samhällliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn. Verksamheter inom den sociala ekonomin har allmännyttan eller medlemsnyttan, inte vinstintresset, som främsta drivkraft. Den sociala ekonomin bygger på människors kraft och vilja att arbeta för gemensamma mål och ses allt oftare som ett alternativ till det privata och det offentliga.

Enligt min mening finns det en bristande kunskap om den sociala ekonomin såväl bland olika aktörer som i samhället i stort. Forskning och kunskapsspridning inom området social ekonomi är således angeläget. Vidare anser jag att det föreligger behov av en kartläggning av hur den sociala ekonomin, som ett alternativ till både privat och offentligt driven verksamhet,

kan bidra till tillväxt och välfärd. I likhet med vad som anförs i motion 2004/05:N351 (mp) anser jag att en sektorsövergripande utredning med uppgift att visa hur den sociala ekonomin kan vara en tillgång för tillväxt och välfärd bör tillsättas. Även frågan om möjligheten att inrätta ett kunskapscentrum för socialt företagande bör beläggas genom en utredning i enlighet med vad som anförs i motion 2004/05:N344 (mp). Jag ställer mig också bakom de krav som framförs i motion 2004/05:N306 (c) när det gäller behovet av uppföljning av regeringens insatser på området. Därtill menar jag att den officiella statistiken på området behöver utvecklas.

När det gäller lokala kooperativa utvecklingscentrum (LKU) anser jag det angeläget med en långsiktig statlig finansieringslösning, något som bl.a. tas upp i motionerna 2004/05:N422 (s) och 2004/05:N438 (s). Därtill anser jag att regeringen bör utreda hur LKU framgent på ett bättre sätt kan beaktas inom arbetsmarknadspolitiken och den regionala utvecklingspolitiken. Jag delar således den ståndpunkt som förs fram i motion 2004/05:N393 (kd) på detta område.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks nämnda motioner i berörda delar. Även motionerna 2004/05:N352 (s), 2004/05:N353 (s) och 2004/05:N448 (s) kan anses tillgodosedda och de tillstyrks. Motion 2004/05:N388 (s) avstyrks.

9. Industriella utvecklingscentrum (punkt 7, motiveringen)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Krister Hammarbergh (m) och Hans Backman (fp).

Ställningstagande

Vi vill, när det gäller kraven på långsiktig finansiering av IUC-bolagen och UPA-uppdraget, framhålla att avsikten med stödet inte varit att det skulle permanentas, utan målet har varit att verksamheten på sikt skulle bli självbärande. Från och med år 2005 ersätts UPA-uppdraget med ett program för produktutveckling i små företag, och förhoppningsvis kommer den konkurrens som det nya programmet innebär medföra att verksamheten ytterligare effektiviseras. Vi vill i detta sammanhang emellertid framhålla vikten av att den kunskap som IUC-bolagen och UPA-uppdraget genererat tas till vara.

Samtidigt är vi kritiska till på vilket sätt regeringen hanterat denna fråga. Så sent som i budgetpropositionen för år 2005 påpekade regeringen att staten lämnar stöd till IUC-bolagen för UPA-uppdraget. Någon närmare redogörelse för att denna verksamhet skulle upphöra vid årsskiftet fanns inte. Vi anser därför att regeringen brustit när det gäller såväl att hålla riksdagen informerad som att ge ett klart besked till de berörda IUC-bolagen.

Inom ramen för Allians för Sverige har Moderata samlingspartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet bildat en arbetsgrupp som skall arbeta med olika näringspolitiska frågor och lämna förslag beträffande bl.a. riskkapital och innovationspolitik. Utgångspunkten för detta arbete är att föreslå marknadskonforma lösningar som underlättar för företag framför allt i tidiga skeden att få tillgång till riskkapital, s.k. såddkapital. Vidare skall ar-

betsgruppen lämna förslag som underlättar kommersialiseringen av innovationer, vari kopplingen mellan riskkapital och forskning skall beaktas.

Med hänvisning till det anförda avstyrks samtliga här aktuella motionsyrkanden.

10. Industriella utvecklingscentrum (punkt 7)

av Åsa Torstensson (c) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 7 borde ha följande lydelse:

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 10. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:N393 yrkande 26 och avslår motionerna 2004/05:N209 och 2004/05:N252.

Ställningstagande

Vi anser att det är viktigt att näringslivets regionalt förankrade och regionalt ägda institutioner tas till vara för förmedling av bl.a. statliga resurser. Det s.k. IUC-nätverket, bestående av ett tjugotal självständiga bolag runt om i landet, är en viktig resurs när det gäller att skapa industriell tillväxt genom utveckling av produkter, teknik och kompetens. Verksamheten har utvärderats ett antal gånger och samtliga utvärderingar visar att verksamheten är kostnadseffektiv och har hög måluppfyllelse. Regeringen avser nu att avveckla UPA-uppdraget till förmån för något nytt, nämligen produktutveckling i små företag. Detta gör att verksamheten vid IUC-bolagen hotas. Det är emellertid vår uppfattning att UPA-uppdraget skall finnas kvar. Vidare anser vi, i likhet med vad som anförs i motion 2004/05:N393 (kd), att medlen till IUC-bolagen skall synliggöras i budgeten.

Vi är kritiska till på vilket sätt regeringen hanterat denna fråga. Så sent som i budgetpropositionen för år 2005 påpekade regeringen att staten lämnar stöd till IUC-bolagen för UPA-uppdraget. Någon närmare redogörelse för att denna verksamhet skulle upphöra vid årsskiftet fanns inte. Vi anser därför att regeringen brustit när det gäller såväl att hålla riksdagen informerad som att ge ett klart besked till de berörda IUC-bolagen.

Inom ramen för Allians för Sverige har Moderata samlingspartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet bildat en arbetsgrupp som skall arbeta med olika näringspolitiska frågor och lämna förslag beträffande bl.a. riskkapital och innovationspolitik. Utgångspunkten för detta arbete är att föreslå marknadskonforma lösningar som underlättar för företag framför allt i tidiga skeden att få tillgång till riskkapital, s.k. såddkapital. Vidare skall arbetsgruppen lämna förslag som underlättar kommersialiseringen av innovationer, vari kopplingen mellan riskkapital och forskning skall beaktas.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks nämnda motion i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

11. Företagsnedläggningar (punkt 10, motiveringen)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Åsa Torstensson (c),
Krister Hammarbergh (m), Hans Backman (fp) och Lars Lindén (kd).

Ställningstagande

Vi vill, i likhet med vad vi tidigare gjort när likalydande förslag förelagts riksdagen, tydligt markera vårt avståndstagande från vad som föreslås i motionen. Det motionärerna förordar innebär betydande intrång i äganderätten och kan ses som ett direkt angrepp mot enskilda företagens rätt att råda över sin egendom.

Därtill bör framhållas att den typ av bestämmelse som efterfrågas i motionen sannolikt skulle ha en avskräckande effekt på dem som eventuellt har tankar på att etablera företag eller produktionsenheter i Sverige. Vi ser även att det finns risk för att redan etablerade företag, i hotet av att dylika bestämmelser kommer att införas, väljer att flytta sin verksamhet utomlands.

Med hänvisning till det anförda avstyrks motion 2004/05:N297 (mp).

12. Skogsindustriella frågor (punkt 11)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Åsa Torstensson (c),
Krister Hammarbergh (m), Hans Backman (fp) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 11 borde ha följande lydelse:

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 12. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2004/05:MJ508 yrkande 23 och avslår motionerna 2004/05:MJ434 yrkande 41, 2004/05:N313 yrkandena 1 och 2 och 2004/05:N356.

Ställningstagande

Svenskt skogsbruk och svensk skogsindustri har stor betydelse för samhällsekonomin. Näringsenheten skapar ett ansevärt exportnetto och bidrar med ett betydande antal arbetstillfällen, inte minst i glesbygden. En ökad grad av värdeskapande vidareförädling av skogsråvaran inom den inhemska industrin ser vi som en viktig fråga. Ett riksdagsuttalande i denna fråga kan emellertid besparas.

I likhet med vad som lyfts fram i motion 2004/05:MJ508 (fp) anser vi att det är angeläget att skogens potential blir ordentligt belyst. Många branscher in-tecknar i dag skogsråvaran för sitt ändamål, däribland sågverk, massabruk och energiföretag. Vi anser att en utredning bör tillsättas som närmare granskar de effekter konkurrensen om skogsråvaran kan få för de olika branscherna och vilken potential skogen framgent har.

Vi vill i detta sammanhang även uppmärksamma att det väckts ett antal motioner rörande olika skogsindustriella frågor med anledning av den storm som passerade södra Sverige den 9 januari i år. Stormens effekter kommer att

få långsiktiga konsekvenser för såväl skogsägare som skogsnäringen. Utskottet avser att behandla de motioner som remitterats till utskottet vid ett senare tillfälle och återkommer således till dessa frågor.

Med hänvisning till det ovan sagda tillstyrks nämnda motion i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

13. Fordonsindustrin (punkt 13)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Åsa Torstensson (c), Krister Hammarbergh (m), Hans Backman (fp) och Lars Lindén (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 13 borde ha följande lydelse:

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 13. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:N314 och avslår motion 2004/05:N429.

Ställningstagande

Fordonsindustrins situation är ett exempel på vilka konsekvenser regeringens brist på näringspolitik kan få. Fordonsindustrin har under lång tid varit en av stöttepelarna i den svenska industrin. Under decennier har fordonsindustrin haft stor betydelse för sysselsättning, investeringar och forskning i landet. Den sysselsätter ca 150 000 personer, varav ca 85 000 är anställda i över 1 200 företag som direkt eller indirekt levererar till fordonsindustrin. Den samlade fordonsindustrin står för ca 15 % av den svenska exporten och svarar för 20 % av forsknings- och utvecklingsverksamheten i näringslivet. Branschen har även en stor regionalpolitisk betydelse och den har sin tyngdpunkt i Västsverige.

Det är vår uppfattning, i likhet med vad som anförs i motion 2004/05:N314 (c), att regeringen bör utarbeta en offensiv strategi när det gäller fordonsindustrin. Dessa synpunkter framförs även i motion 2004/05:N242 (fp), utan att några yrkanden direkt behandlas i detta sammanhang. Dagens avsaknad av en tillväxtfrämjande politik har en negativ effekt på den svenska industrin och dess möjligheter att utvecklas. Det nationella näringsklimatet måste generellt utformas så att Sverige klarar av att tävla med de mest konkurrenskraftiga delarna av världen i fråga om goda villkor för företagande och investeringar. Vi anser att statsmakterna tydligt måste ta ansvar för de övergripande nationella strukturerna såsom t.ex. forskning, skatter, utbildning och infrastruktur. Förändringar behövs på dessa områden för att tillse såväl att nuvarande industrijobb behålls som att det skapas nya.

Riksdagen bör anmoda regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad vi här har anfört. Därmed blir motion 2004/05:N314 (c) tillgodosedd i berörda delar och tillstyrks. Motion 2004/05:N429 (s) avstyrks.

14. Försvarsindustrin (punkt 14, motiveringen)

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Åsa Torstensson (c),
Krister Hammarbergh (m), Hans Backman (fp) och Lars Lindén (kd).

Ställningstagande

Vi delar den uppfattning som framförs i motion 2004/05:N281 (kd) om att olika entreprenörsfrämjande insatser är en viktig del i arbetet med att motverka de konsekvenser det försvarspolitiska beslutet får. Entreprenörskapet är grunden för välbstånd och välfärd och måste tas till vara. Likaså är det angeläget att åtgärder vidtas för att entreprenörskap och företagande skall löna sig bättre än vad det gör i dag för att Sverige skall få en växande företagsamhet. I likhet med vad som sägs i motion 2004/05:N284 (kd) anser vi således att företagens villkor måste förbättras för att inte fler arbetstillfällen skall gå förlorade. Genom en mer företagavvänlig politik än den som regeringen bedriver skulle omställningsarbetet på de berörda orterna och inom den industri som berörs kunna underlättas.

Något riksdagsuttalande i enlighet med vad som förordas i respektive motion anser vi emellertid inte behövt, varför de avstyrks i berörda delar.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden

2004/05:Sf360 av Birgitta Carlsson m.fl. (c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att invandrares företagande bör prioriteras och beaktas vid näringspolitikens utformning i högre utsträckning än vad som görs i dag.

2004/05:Kr254 av Kent Olsson m.fl. (m):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tillgänglig design.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om designens betydelse för näringslivet.

2004/05:Ub438 av Maria Hassan och Anders Bengtsson (s):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om auktorisation av ukrainska tolkar.

2004/05:MJ434 av Åsa Domeij m.fl. (mp):

41. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om villkoren för tillväxt inom skogsindustrin.

2004/05:MJ508 av Anita Brodén m.fl. (fp):

23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skogens potential inom bioenergiområdet.

2004/05:N206 av Sofia Larsen (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stärkta insatser som främjar ungt företagande.

2004/05:N209 av Sofia Larsen (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ekonomiskt långsiktig stöttning av landets IUC-verksamhet.

2004/05:N216 av Lars-Ivar Ericson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om invandrares företagande.

2004/05:N218 av Magdalena Andersson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om certifiering av brunnborrare.

2004/05:N222 av Chatrine Pålsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge betong- och cementindustrin samma konkurrensvillkor som konkurrerande branscher.

2004/05:N232 av Catharina Elmsäter-Svärd (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om betydelsen av att förbättra möjligheten för kvinnligt egenföretagande.

2004/05:N252 av Kerstin Lundgren (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en långsiktig och utvecklad satsning på IUC-nätverken genom ett långsiktigt avtal om det s.k. UPA-uppdraget inom ramen för anslaget för näringslivs-utveckling m.m.

2004/05:N261 av Torsten Lindström (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att lika konkurrensvillkor skall gälla för olika typer av byggnadsmaterial så att cement- och betongindustrin inte missgynnas.

2004/05:N279 av Nikos Papadopoulos och Paavo Vallius (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om småföretagare med invandrarbakgrund.

2004/05:N281 av Yvonne Andersson och Sven Brus (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att uppmärksamma entreprenörernas viktiga roll t.ex. i samband med nedrustning av försvarsindustrin.

2004/05:N284 av Yvonne Andersson och Sven Brus (kd):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Vinnovas möjligheter att bidra till en omorientering av delar av svensk försvarsindustri.

2004/05:N290 av Gunilla Wahlén m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om insatser för ökat kvinnligt företagande.

2004/05:N291 av Gunilla Wahlén m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kvinnor och innovationer.

2004/05:N297 av Gustav Fridolin och Ulf Holm (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en lagstiftad skyldighet för företag att först bjuda ut nedläggnings-

hotade enheter till försäljning i tur och ordning till enhetens arbetare, ortens befolkning och den allmänna marknaden.

2004/05:N306 av Margareta Andersson och Kenneth Johansson (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om det kommunala självstyret som en viktig förutsättning för hur den sociala ekonomin utvecklas.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att officiell statistik inom områdena socialt kapital och social ekonomi snarast bör utvecklas.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en uppföljning av utredningen Social ekonomi – en tredje sektor för välfärd, demokrati och tillväxt och vad som hänt i Sverige efter den 7:e europeiska konferensen om social ekonomi som hölls i Gävle år 2001.

2004/05:N313 av Sven Bergström och Kenneth Johansson (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utveckla skogsnäringen och vidareförädling av skogsråvaran.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att tillskapa regionala träcentrum eller utvecklingscentrum.

2004/05:N314 av Åsa Torstensson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om vikten av att regeringen arbetar fram en aktuell och offensiv bil- och transportindustripolitisk strategi för Sverige i världen.

2004/05:N316 av Yilmaz Kerimo (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om näringskörkort för företagare.

2004/05:N343 av Marie Nordén m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om främjande av uppfinnares villkor i samhället.

2004/05:N344 av Ingegerd Saarinen m.fl. (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att en utredning tillsätts för att belysa möjligheten att inrätta ett kunskapscentrum för socialt företagande.

2004/05:N351 av Ingegerd Saarinen och Ulf Holm (mp):

Riksdagen begär att regeringen tillsätter en sektorsövergripande utredning för att visa hur den sociala ekonomin kan vara en tillgång för tillväxt och välfärd.

2004/05:N352 av Eva Arvidsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av socialt företagande.

2004/05:N353 av Eva Arvidsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om främjande av sociala företag.

2004/05:N355 av Rosita Runegrund (kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om villkoren för cement- och betongindustrin i Bohuslän.

2004/05:N356 av Lars Gustafsson och Ragnwi Marcelind (kd):

Riksdagen begär att regeringen snarast återkommer med förslag om utveckling av träförädlingsnäringen i enlighet med vad som anförs i motionen.

2004/05:N370 av Lars Johansson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att en lista över företag som inte agerar ansvarsfullt upprättas på varje länsstyrelse.

2004/05:N388 av Marianne Carlström m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sociala innovationer.

2004/05:N393 av Göran Hägglund m.fl. (kd):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om lokala kooperativa utvecklingscentrum.

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kvinnligt företagande.

26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om industriella utvecklingscentrum.

2004/05:N398 av Maud Olofsson m.fl. (c):

8. Riksdagen begär att regeringen uppdrar åt berörda myndigheter och departement att inta ett öppet förhållningssätt mot nya företagsformer.

2004/05:N408 av Eva Flyborg m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att uppmuntra unga människor till entreprenörskap.

2004/05:N422 av Marie Nordén och Rune Berglund (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utveckling av kooperativt företagande.

2004/05:N426 av Lennart Axelsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av lokalt riskkapital och förenklade regler.

2004/05:N429 av Peter Jonsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om satsningar på fordonsindustrin.

2004/05:N430 av Peter Jonsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om klusterutveckling inom den audiovisuella industrin regionalt och nationellt.

2004/05:N433 av Marie Nordén m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om insatser för kvinnors företagande.

2004/05:N438 av Ann-Kristine Johansson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om statligt stöd till utveckling av kooperativt företagande.

2004/05:N448 av Ann-Kristine Johansson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om entreprenörskap.

2004/05:A355 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kvinnligt företagande.

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om aktiv opinionsbildning i näringslivet.